Navn

Fra: Navn
Sendt: 22. juni 2026 14:31
Til: Navn
Emne: SV: Indsigelse

Kategorier: Afsendt til journalisering
SentByUser: -[redacted]

Venlig hilsen

Navn
Jordbrugsteknolog
Syddjurs Kommune, Landbrug

Direkte Telefon nr.
Mobil Telefon
E-mail

Landbrug • Lundbergsvej 2 • 8400 Ebeltoft • Tlf Telefon nr. • www.syddjurs.dk • CVR: Cvr nr.
Postadresse: Syddjurs Kommune • Lundbergsvej 2 • 8400 Ebeltoft

Send sikkert hvis du ønsker at sende følsomme oplysninger til kommunen. Læs mere på www.syddjurs.dk/kontakt
Du kan også læse om, hvordan Syddjurs Kommune håndterer dine oplysninger på www.syddjurs.dk/databeskyttelse

Fra: Navn < E-mail >
Sendt: 21. februar 2026 16:29
Til: Landbrug < E-mail >; E-mail
Emne: Indsigelse

[EKSTERN EMAIL] Klik ikke på links eller vedhæftede filer, medmindre du har fuld tillid til afsenderen.

Sagsnr. 24/26100
Kontaktperson Navn

Kære relevante medarbejder hos Syddjurs Kommune

Jeg skriver for at komme med en indsigelse/klage over miljøgodkendelsen til udvidelse af svineproduktion på Stenledvej 5, tæt på landsbyen Hyllested, 8400 Ebeltoft.

Jeg bor selv på Hyllested Bygade 9, 8400 Ebeltoft.

Min familie og jeg er netop flyttet til Hyllested landsby for 10 måneder siden. Og er mildest talt dybt berørte af driften på svinefarmen hos Navn , som opererer både på til/fra Stenledvej 5 og på Stormosevej lige uden for byen.

Vi er dagligt voldsomt generet af kraftige lugtgener og den hyppige tunge trafik lige uden for vinduerne på vores hus på den lille landsbyvej Hyllested Bygade. De store lastbiler og traktorer kører i pendulfart ofte flere gange i timen. Det larmer og ryster. Og vi tør ikke sende vores børn uden for døren. I går åbnede min mand stuevinduet for at tage et billede af nogle istapper der hang ned fra taget og vores 5-årige datter bad ham straks lukke vinduet igen pga. den væmmelige lugt.

[redacted] Fordi jeg simpelthen ikke er glad for at bo her, og fordi jeg føler at jeg ikke kan være

til, når jeg fx ikke kan finde ro og glæde i min have eller når jeg går en tur. Og fordi jeg konstant er bekymret for at bo med børn lige op ad så tung en trafik.

Og her er der blot tale om de daglige akutte gener. Så er der alt det andet, mere usynlige:

De enorme miljøbelastninger for vores drikkevand, natur og dyreliv i hele området.
Luftforureningen der beviseligt gør os syge på lang sigt. Og alt sammen noget der først med langsom påvirkning får konsekvenser for os på længere sigt og for vores kommende generationer. Det er simpelthen ubærligt at være vidne til.

Forleden dag måtte min datter og jeg køre 20 minutter bag en lastbil som ikke kunne passere en modkørende enorm lastbil med grisetransport, der måtte bakke hele vejen hen til nærmeste sidevej (Brønhøjvej). Det foregik på Hulgaden mellem Hyllested og Hyllested Skovgaarde. De små veje her i området er slet ikke egnede til så tung trafik, hvilket må forventes at belaste områdets små landsbyveje i endnu højere grad med en udvidelse.

Grænseværdier i luften kan da umuligt være overholdt med den kraftige lugt?
Områdets små landsbyveje kan da umuligt bære den tunge trafik på sigt?
Indholdet af nitrit i drikkevandet kan da umuligt ligge på den rigtige side af de nye grænseværdier?
Det kan da umuligt være lovligt at drive svinefarm så tæt på sjælden plante- og dyreliv?
Det kan da umuligt være i kommunens interesse at afholde unge familier fra at flytte til området?
Og hvor er det en skam med kommunens planer om lavbundsjordeprojekterne i området, som er så helt igennem et fantastisk initiativ, når nu en svinebonde kommer til at udlede så massive mængder af CO2 lige ved siden af.

Jeg håber virkelig at følgende klage vil blive taget alvorligt.

Jeg supplerer her med en uddybelse af vores personlige historie:

Efter at have boet til leje i Gravlev i 4,5 år besluttede vi at købe et hus i Hyllested, nabolandsbyen tre kilometer væk. Vi valgte Hyllested fordi vi anså byen som det perfekte sted for vores børn at vokse op, og for os selv at leve det voksenliv vi drømte om. Et lille hyggeligt landsbysamfund med søde mennesker og smuk natur i baghaven.

Kort før vores andet barn kom til verden, flyttede vi ind i huset i foråret 2025, og allerede de første dage begyndte der at springe skår i glæden. Hvad var det for en frygteligt gyllestank, så kraftig at man ikke havde lyst til at være udenfor? Vi slog det hen med, at det nok var de omkringliggende marker på byen nordside, der var blevet gødet her i foråret. Men der gik ikke længe, før vi indså at det var mere end det. Det skyldtes svinefarmen på Stenledvej 5, og deres afdelingen på Stormosevej, på den anden side af byen. Det vil sige, at der lugter af gylle de fleste dage.

Lugtgenerne er af så voldsom en grad, at vi vælger ikke at putte vores barn i barnevogn udenfor, fordi vi er direkte bekymrede for vores barns sundhed. Når solen er fremme og jeg forventningfuld går ud i haven for at drikke min morgenkaffe, går jeg hurtigt nedslået indenfor igen. Jeg vil gå så langt som at sige, at generne fra svinefarmen har gjort mig decideret deprimeret efter vores flytning til Hyllested. Fordi jeg simpelthen ikke er glad for at bo her, og fordi jeg føler at jeg ikke kan være til, og finde ro og glæde, i min have eller når jeg går en tur.

På nogle dage tænker jeg, at vi ligeså godt kunne være blevet boende i København. At luften her i Hyllested er af ringere kvalitet, end hvis man gik en tur rundt om søerne.

Og så har jeg slet ikke nævnt den tunge trafik. En lille fredelig landsbyvej ligger mellem vores hus og kirken. Vores femårige kan selv gå til legekammerater, eller over i kirken og hente bibliotektsbøger. Men det får hun bare ikke lov til. For hver dag buldrer kæmpe store traktorer og lastbiler forbi på den lille smalle bygade, der skal jo fragtes grise, foder og gylle til og fra gårdene på hver side af landsbyen.

Vi er bekymrede for luften, for drikkevandet, for den tunge trafik. At udvide svinefarmen på Stenledvej 5 ville være en sand katastrofe. Og vi ville ikke se anden udvej end at finde et andet sted at bo. For sådan som det er nu er det ikke et rimeligt sted for os selv og vores børn at vokse op. Hvis vi da kan få solgt vores hus igen pga. svinefarmen og alle dens medfølgende gener for lokalbefolkningen.

Vi har 2 vennepar på Sjælland som drømmer om at flytte til Hyllested. For at bo tæt på vores familie og for at have glæde af landsbysamfundet og naturen i området. Det ene vennepar vil afholde deres barsel på Sjælland de næste 10 måneder, men ønsker at flytte til Hyllested derefter. Vi hjælper dem med at finde et hus, de kan købe her. Men hvis der ikke sker nogen forbedringer af generne fra den allerede eksisterende svinefarm, er vi nødt til at fraråde dem at flytte hertil. Og hvis stenledvej 5 udvides er deres flytning hertil slet ikke nogen mulighed.

Et andet vennepar er allerede sprunget fra et huskøb mellem Hyllested og Rosmus. Et hus de beskrev som det perfekte hus. Indtil en nabo fortalte dem, at når vinden står i en bestemt retning er gyllestanken så uudholdelig, at man ikke kan være til.

Området omkring Hyllested her i Syddjurs kommune har et kæmpe stort potentiale for det gode liv og for tilflytning af unge mennesker. Men på grund af en enkelt gård – én enkelt svinebonde, kan vores drømme ikke udleves, og mange unge fravælger at flytte hertil. Ressourcestærke, kreative unge mennesker, der kunne tilføre området en masse værdi. Og os der allerede bor her bliver syge, og vores livskvalitet forriges markant.

Er det ikke en trist historie?

Vi er så mange kræfter, der vil det her område det bedste. Vi vil naturforbedre, vi vil skabe samfund og miljø til gavn for alle mennesker, for naturen og for dyrelivet i området. Hvor ville det være dejligt, hvis vi kunne få lov.

Dette er ikke bare en indsigelse overfor udvidelsen af svinefabrikken på Stenledvej 5. Men også en klage over nuværende produktion og dens alvorlige konsekvenser for lokalområdet.

De aller bedste hilsner og med håb for forandring,

Navn

Hyllested, d.26. 02. 2026

Til Navn

Hermed vil jeg gerne lave en indsigelse angående udvidelsen af svine produktionen i Hyllested, sagsnr.24/26100

Jeg hedder Navn og bor på Hyllested Bygade nr. 6.

Hyllested er en meget gammel bebyggelse, hvis oprindelse sandsynligvis går tilbage til middelaldere. Hyllested kirke er opført i 1100-1200 tallet.

Hyllested er omfattet af den bevarende lokalplan 196, hvis formål er at sikre det særlig kulturmiljø i Hyllested landsby, herunder gadeforløb, de gamle gårde og husenes ydre fremtræden.

Udvidelsen af svineproduktionen vil påvirke og forøge markant, den allerede eksisterende tunge trafik gennem byen, idet at de to gårde ligger således at den ene ligger på den østlige del af Hyllested og den anden på den nordvestlige side, og transporten fra den ene gård til den anden vil gå gennem byen.

Udeover det vil der være lugtgener, herunder en stor forringelse af den luft vi indånder, af naturen og det vil påvirke de beskyttede dyrarter som er set i området.

Sådan udvidelse vil betyde en stor forringelse af beboernes livskvalitet i Hyllested.

MVH

Navn

From: Navn
Sent: Wed, 4 Mar 2026 09:05:33 +0000
To: Navn
Cc: Navn ; Navn
Subject: Overvejelser vedr. udvidelse af svinebrug

Kære alle

Efter aftale med [redacted] sender jeg denne borgerhenvendelse vedr. udvidelse af svinebrug, så vi ikke risikerer, at eventuelle vigtige og relevante overvejelser overses i vores vurdering.

Venlig hilsen

Navn
- og landskabsing.
Syddjurs Kommune, Natur og Miljø
Mobil Telefon
E-mail

Natur og Miljø • Lundbergsvej 2 • 8400 Ebeltoft • Tlf Telefon nr. • www.syddjurs.dk • CVR: Cvr nr.
Postadresse: Syddjurs Kommune • Lundbergsvej 2 • 8400 Ebeltoft

Send sikkert hvis du ønsker at sende følsomme oplysninger til kommunen. Læs mere på www.syddjurs.dk/kontakt
Du kan også læse om, hvordan Syddjurs Kommune håndterer dine oplysninger på www.syddjurs.dk/databeskyttelse

Fra: Navn < E-mail >
Sendt: 4. marts 2026 09:45
Til: Navn < E-mail >
Emne: små gamle skove tæt på udvidelse af IE-brug

[EKSTERN EMAIL] Klik ikke på links eller vedhæftede filer, medmindre du har fuld tillid til afsenderen.

Hej Navn .
Jeg sender dig som aftalt beskrivelse af de lokaliteter som efter min bedste vurdering har gammel skov karakter, med deraf beskyttende hensyn i fht NH3 emission. Jeg sender dig også mine overvejelser om hensyn til stendigerne som vigtige biotoper i agerlandet, da der er gamle solitære træer på/ved digerne som i sig selv er vigtige elementer for biodiversiteten.

NH3 følsom SKOV – UFULDSTÆNDIG OPGØRELSE

2 oversete skovområder, som ikke er medtaget i miljøgodkendelsen:

0,9 ha gammel skov der ligger mindre end 50 m nord for den ansøgte udvidelse

Skoven er fremkommet ved selvgroning i en gammel lergrav og findes på gamle kort - målebordsblade 1870. Skoven er begroet af gamle Kirsebær, Ask og adskillige andre arter af løvfældende træer og buske, der er ingen hugst og genplantning og er således et gammelt skovøkosystem, der ikke påvirkes af drift. Jordbunden er derfor at betegne "gammel skovjord" med de vegetationstyper, der er knyttet til denne kalk- og lerrige lokalitet. Ejer af matriklen "fælles lergrav" er Syddjurs Kommune.

1,5 ha gammel skov, med fredede stendiger, kulturmiljøer og levende fortidsminder beliggende 550 m nordøst for ejendommen, med den ansøgte udvidelse
På Kolbjergvej ligger en skovbevokset bakke knold med gamle løvtræer. I skoven findes gamle bøge, ær, ask, kirsebær, benved, flere hundrede år gamle ege mm. Blandt de gamle træer er flere veterantræer og særligt er en meget stor og gammel eg at bemærke. Veterantræ huser særlige samfund af svampe, insekter, hulrugende fugle, flagermus samt epifytiske laver og mosser. Disse organismer indgår i adskillige af skovens fødekæder, og et veterantræ fungerer nærmest som et selvstændigt økosystem, der med god grund betragtes som en nøglebiotop. Gamle Ege (veterantræer) er unikke levesteder for op til 1500 arter.

Vejen der løber gennem det lille skovområde har en karakter af ***hulvej,*** da vejsporet gennem tiden har slidt sig ned i bakken, både vest og øst for højdedraget. Skoven er påvirket af denne århundredlange forbindelsesvej mellem Rugård og herregårdens nærmeste landsby – Hyllested. Der findes flere flerstammede bøge langs landevejen og det er sandsynligt at *de* ***flerstammede bøge*** er fremkommet enten af græsning eller stævning for mere en 100 år siden (træernes vurdere alder). Sådanne træer er unikke, da de overleverer landskabets historie og anvendelse. Flerstammede bøg ***levende fortidsminder*** i herregårdslandskabet.
Desuden findes et vandhul i skov områdets østlige kant.

Disse to lokaliteter, der er kategori 3, ammoniakfølsomme naturtyper og omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, nr. 3 må betegnes som **OVERSETE** og vidner om en beslutningstagning **uden** grundig undersøgelse af området og **uden** understøttende feltundersøgelse, hvilket ikke lever ikke op til forvaltningsmæssig praksis ved f.eks. udarbejdelse af miljøkonsekvensvurdering.

STEN- OG JORDDIGER. Kulturmiljø karakteristika i herregårdslandskabet v Rugård

Sten- og jorddiger er beskyttet af Museumsloven.

Sten- og jorddiger fortæller om historien i landskabet gennem 2000 år. Det er historien om Danmarks inddeling i sogne, landsby- og herregårdsejerlav, om driften i marken og om tidligere tiders beskatnings- og ejerforhold.

Området omkring Stenledvej 5 er et tydeligt og velbevaret herregårdslandskab, med kilometervis af stendiger. Den ansøgte udvidelse af bedriften betyder, at der opføres en bygning MEGET tæt på et stendige. Det må pointeres at dette dige er fredet og IKKE må påvirkes af byggeriet på nogen måde.

Landskabets særkende omkring Hyllested skyldes i særlig grad de mange stendiger langs veje og ud over det åbne land, hvor disse historiske levn både gavner natur- og æstetiske værdier.

Et stengærde eller stendige kan fungere som levested for en bred vifte af dyr, planter og svampe. Insekter kan bo i huller mellem stenene. Planter og mosser kan spire i de små sprækker og revner, og mange sjældne sten boende laver kan stortrives på solbeskinnede og fritliggende sten. Stenene vil med tiden blive patinerede med smukke mosaikker af de mange forskellige vækster. Gamle stengærder er også bevaringsværdige kulturlevn og er som udgangspunkt fredede.

Mange af stendigerne er under kraftig tilgroning af næringskrævende arter, som stor nælde. Det er en kedelig udvikling, da alle stendiger i sig selv unikke biotoper. Det er et vilkår at gødskning og atmosfærisk kvælstof udfordrer disse biotopers overlevelse og derfor stiller vi spørgsmålstegn ved om den ansøgte udvidelse ikke blot accelerere tilbagegangen af disse næringsstof følsomme arters forekomst.

Vi henviser endvidere til at stendigerne langs Kolbjergvej og Rugårdsvej er fredede områder som Miljøstyrelses er dataansvarlige for jvf. dataansvarsaftalen for Danmarks Miljøportal bilag 5.

Med venlig hilsen

Navn , Hyllested

From: Navn
Sent: Thu, 5 Mar 2026 14:40:10 +0100
To: Landbrug
Subject: Vedr. udvidelse af svineproduktionen Stenledvej 5, 8400 Ebeltoft
Categories: TWJ;MARB

[EKSTERN EMAIL] Klik ikke på links eller vedhæftede filer, medmindre du har fuld tillid til afsenderen.

Kære Navn **og** Navn

Jeg bor i Hyllested og vil gerne fremhæve nogle negative konsekvenser en udvidelse af svineproduktionen på Stenledvej 5 – i klassen IE landbrug – vil have på: **landsbyen Hyllesteds fremtid og det unikke kulturlandskab med store naturværdier.**

Hyllested har i en årrække haft en meget lille tilflytning, og landsbyens beboere var for størstedelen ældre mennesker, som har boet her + 30 år. Indenfor de sidste to år er børnefamilier og unge flyttet til byen, hvilket er af stor betydning for byen, fællesskabet og bylivets udvikling.

Tung, bred trafik og øget trafikmængde ad de snævre gader gennem byen er i direkte konflikt med landsbylivet med mange børn, både de helt små og de børn, der cykler til Rosmus skole.

Gener af lugt og støj er ligesom de sundhedsmæssige konsekvenser af at bo tæt på svinebrug i denne størrelsesorden ikke foreneligt med et rigt og mangfoldigt landsbyliv for mennesker i alle aldre.

Samlingsstedet. Gennem årtier har Møllebakken, der er beliggende på Stenledvej meget tæt på ejendommen, der har ansøgt om udvidelse, været landsbyens samlingssted. Traditioner som nytårsbål og Sct. Hans fejring vil i fremtiden være udfordret af lugtgener fra svinefarmen. Det er et tab, når samlingssteder forsvinder, det svækker fællesskabets vilkår.

Landsbyens kulturhistoriske kvaliteter er i øvrigt jf. kommuneplanen for området særligt bevaringsværdig. Det kræver ansvar at handle, så disse værdier ikke går tabt. Landsbygaderne og bevægelsen ad dem og mellem dem til små og store fællesområder, som fx til kirken, til busstoppestedet hvor det gamle pumpehus er et bytte, bøger og ting sted og til sportspladsen. Hvis livskvaliteten og sammenhængen i landsbyen forsvinder pga en udvidelse af svineproduktionen, vil den negative spiral også have konsekvenser for de kulturhistoriske kvaliteter.

Livet i Hyllested og landsbyens fremtidige udvikling er på spil hvis udvidelsesplanerne ikke stoppes.

Landskabet og naturværdierne omkring Hyllested er unikke – herregården Rugård har gennem århundreder sat sit præg på landskabet. Herregårdslandskabet mellem Hyllesteds og Rugård, og også landskabet ved Stenledvej, er karakteriser ved særlig mange stendiger langs veje og ud over det åbne land. Landskabet rummer disse historiske levn, som er vigtige for både natur- og æstetiske værdier.

Et stengærde eller stendige kan fungere som levested for en bred vifte af dyr, planter og svampe. Insekter kan bo i huller mellem stenene. Planter og mosser kan spire i de små sprækker og revner, og mange sjældne stenboende laver kan stortrives på solbeskinnede og fritliggende sten. Stenene vil med tiden blive patinerede med smukke mosaikker af de mange forskellige vækster. Gamle stengærder er også bevaringsværdige kulturlevn og er som udgangspunkt fredede.

Mange af stendigerne er under kraftig tilgroning af næringskrævende arter, som stor nælde. Det er en kedelig udvikling, da alle stendiger i sig selv unikke biotoper. Det er et vilkår at gødskning og atmosfærisk kvælstof udfordrer disse biotopers overlevelse og derfor en øget NH3 udledning som følge af en udvidelse af svineproduktionen blot accelerere tilbagegangen af disse næringsstof følsomme arters forekomst. Stengærde, der gror til i brændenælder og brombær hvilket begrænser den biologiske mangfoldighed og landskabets særlige æstetiske værdi.

Gamle ammoniakfølsomme gamle løvskove

Der findes to små skovområder meget tæt på den Stenledvej 5, som er ammoniakfølsomme. Naturværdien i gamle løvskove er stor både hvad angår arter tilknyttet jordbunden og de gamle træer. Her er en beskrivelse af de to skovområder:

0,9 ha gammel skov der ligger mindre end 50 m nord for den ansøgte udvidelse
Skoven er fremkommet ved selvgroning i en gammel lergrav og findes på gamle kort - målebordsblade 1870. Skoven er begroet af gamle Kirsebær, Ask og adskillige andre arter af løvfældende træer og buske, der er ingen hugst og genplantning og er således et gammelt skovøkosystem, der ikke påvirkes af drift. Jordbunden er derfor at betegne "gammel skovjord" med de vegetationstyper, der er knyttet til denne kalk- og lerrige lokalitet. Ejer af matriklen "fælles lergrav" er Syddjurs Kommune.
1,5 ha gammel skov, med fredede stendiger, kulturmiljøer og levende fortidsminder beliggende 550 m nordøst for ejendommen, med den ansøgte udvidelse
På Kolbjergvej ligger en skovbevokset bakkeknold med gamle løvtræer. I skoven findes gamle bøge, ær, ask, kirsebær, benved, flere hundrede år gamle ege mm. Blandt de gamle træer er flere veterantræer og særligt er en meget stor og gammel eg at bemærke. Veterantræ huser særlige samfund af svampe, insekter, hulrugende fugle, flagermus samt epifytiske laver og mosser. Disse organismer indgår i adskillige af skovens fødekæder, og et veterantræ fungerer nærmest som et selvstændigt økosystem, der med god grund betragtes som en nøglebiotop. Gamle Ege (veterantræer) er unikke levesteder for op til 1500 arter.

Modstridende forvaltningsindsats – ganske ubegribeligt.

Hvordan kan Syddjurs Kommune på den ene side være vidne til arbejdet på et stort og vigtigt lavbundsprojekt – en del af den grønne trepart - og så på den anden side tillade en udvidelse af svineproduktionen samme sted ??

De beskrevne forhold for natur, mennesker og landsbyliv vækker undren og bekymring.

Men venlig hilsen Navn

Uge 9 Minimum 3

Notering: af svinetransporter

23/2 1 Transport med grise - lille vogn - inden Middag
(ingen billeder/film) - en mindre vogn

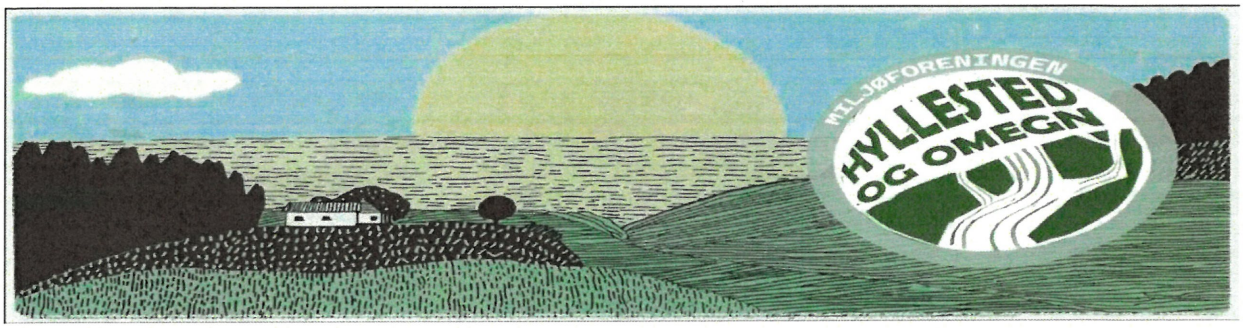
26/2 2 Transporter med grise Ca. kl. 6-6^{30} og igen kl. 7^{30}-8^{00} (Blev filmet på returturen kl. 8^{30}
x Video klip med Traktor vs. skralde bil + billeder (De store vogne)

Uge 10 2/3 Gyllevogn kl. 16^{44} (retur - ikke sikkert det er hanner)
x billeder + filmklip

Minimum 6 Tirs 3/3 1 Transport med grise kl. 6^{20}
(ingen billeder/film) - den mindre røde

ons 4/3 1 Transport med dyr m. grise kl. 13^{40} + retur
x billede + filmklip - den mindre røde

tors 5/3 4 Transporter med grise Ca. 6^{30} igen kl. 7^{50}
igen 8^{30} igen 10^{35}
x film + billeder fra flere kørsler) Mine traktorkørsel

Hyllested, d. 5. marts, 2026

HØRINGSSVAR IFHT UDVIDELSE AF SVINEPRODUKTION, STENLEDVEJ 5

Vedr. sagsnummer 24/26100 "Udkast til § 16a miljøgodkendelse til svineproduktion, Stenledvej 5, 8400 Hyllested, Ebeltoft. Dette høringssvar er udarbejdet af bestyrelsen i foreningen "Miljøforeningen Hyllested og Omegn" og sendes på vegne af foreningens 103 lokale medlemmer.

Resumé

Hyllested er en lille landsby med ca. 200 indbyggere. Det er en smuk by i et naturskønt område med smalle landsbygader, hvor det er svært for 2 personbiler at passere hinanden.

Allerede i dag oplever borgere i Hyllested betydelige gener fra griseproduktion i form af lugtgener og tung trafik. Dette er stærkt tiltaget efter at ansøger for nogle år siden overtog svinefarmen på Stenledvej og sammenlagde driften med produktionen på Stormosevej.

Hyllested er ellers en by i positiv udvikling, og byen er godt i gang med et generationsskifte, hvor nye børnefamilier har flyttet hertil. Vi har et dejligt fællesskab og et lille forsamlingshus med regelmæssige kulturelle arrangementer og fællesspisninger.

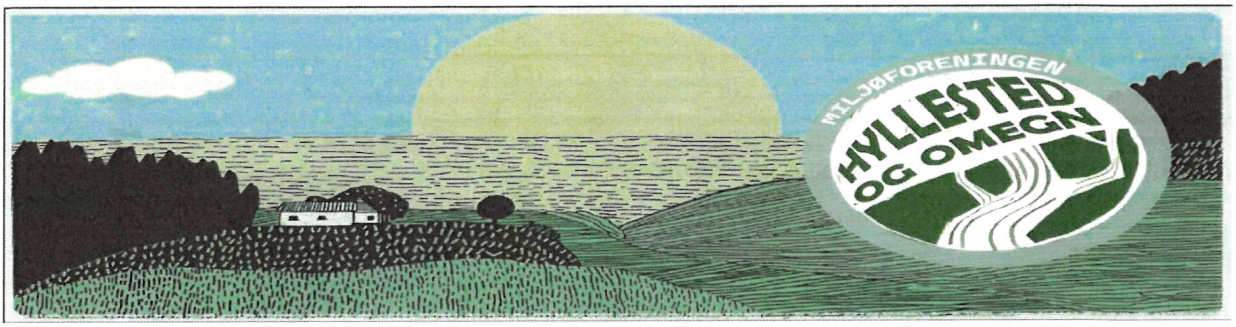
En markant udvidelse af svineproduktionen på Stenledvej 5, vil efter Miljøforeningens vurdering, medføre, at vi kan se frem til en betydelig forværring af den trafikale belastning, øgede lugtgener samt negativ påvirkning af vores natur og miljø.

Vi frygter, at en yderligere trafikforøgelse, stank af gylle, trussel af drikkevand og påvirkning af områdets landskabelige kvaliteter vil forringe livskvaliteten i byen og svække de positive fremtidsmuligheder for vores by.

Trafik

Udkastet til miljøgodkendelse konkluderer at *"Der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og det vurderes på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt gener for de omkringboende".*

Samtidigt peger udkastet på at *"Spørgsmål om f.eks belastning af det lokale vejnet ikke reguleres ved husdyrbrugsloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af de relevante vejmyndigheder".*

Miljøforeningen er **stærkt uenige i**, at transport til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener for de omkringboende. Det er ikke miljømyndighederne, men kommunen der regulerer brugen af vejnettet (i Hyllested). Miljøforeningen **kræver** derfor, at kommunen gennemfører **en grundig trafikanalyse af transportforholdene** i og omkring Hyllested - både de nuværende, og hvad man kan forvente ved en udvidelse af Stenledvej 5 (herunder også anlægsfasen). Trafikanalysen bør omfatte både trafikmængder, trafiksikkerhed og vejnettets bæreevne. I analysen må medtages en vurdering og opgørelse af den betydelige trafik imellem de to svinefabrikker, såvel som trafikken til og fra Stenledvej 5 gennem Hyllested til og fra andre leverandører og modtagere.

Miljøforeningen finder det **afgørende,** at denne trafikundersøgelse gennemføres, inden kommunen træffer afgørelse om miljøgodkendelsen.

Lugtbelastning og sundhedshensyn

I kommunens udkast til miljøgodkendelse fremgår det, at: *"**Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at lugtgenekravet til samlet bebyggelse ikke overholdes, for det ansøgte projekt.*** Ansøger har derfor udarbejdet en OML-beregning til påvisning af overholdelse af lugtgeneafstanden.

Miljøforeningen finder denne beregningsmetode problematisk, da der er tale om en klassisk konstruktion i miljøkonsekvensrapporter, hvor man går fra standardmodellen til en OML-beregning for at "redde lugtkravet." En stigning på 27.863 OU/s er en betydelig forøgelse. Og når der påstås, at påvirkningen kun er væsentlig indenfor 300 meter, bør det **dokumenteres meget mere præcist.**

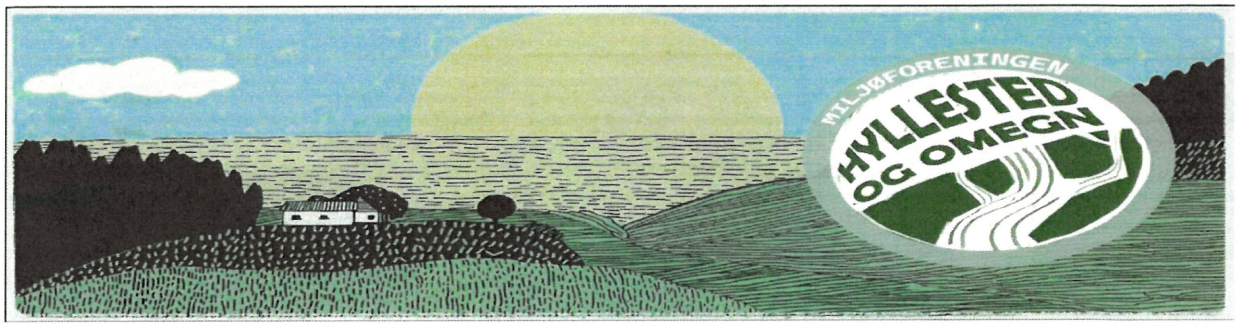
Som naboer til Stenledvej 5 kan vi ikke genkende, at der ikke skulle være væsentlige lugtgener fra anlæggene. Derfor anmoder Miljøforeningen om, at kommunen selv iværksætter en undersøgelse der dokumenterer lugtpåvirkningen - og også foretager en besigtigelse af de eksisterende anlæg både på Stenledvej og på Stormosevej for at finde årsagen til de aktuelle uacceptable lugtgener.

Risiko for forurening af grundvandet

Hyllested Vandværks boring på Stenledvej indvinder vand fra sandmagasinet Saale, som ifølge kommunens egen plan fra 2018, vurderes at have 'nogen sårbarhed'. Der er i øvrigt også 11 private vandboringer i området.

Ud af de 150 ha af vores indvindingsopland til Hyllested Vandværk drives ca. halvdelen som *"intensivt landbrug"*, og kommunen betegner selv ca. ***"126 ha som særligt sårbare områder overfor udvaskning af kvælstof (NFI) og sprøjtemidler.***

Vi har derfor en bekymring for, at påvirkningen af ammoniak, nitrit, bakterier og andre næringsstoffer fra eksisterende drift kombineret med yderligere spredning fra den planlagte udvidelse, øger risikoen for, at grundvandet i området forringes.

Miljøforeningen finder desuden, at de foreslåede foranstaltninger til forebyggelse af gylleudslip - i udkastet til miljøgodkendelse – er mangelfulde og utilstrækkelige som forhindring af udslip.

Beskyttelse af natur og miljø

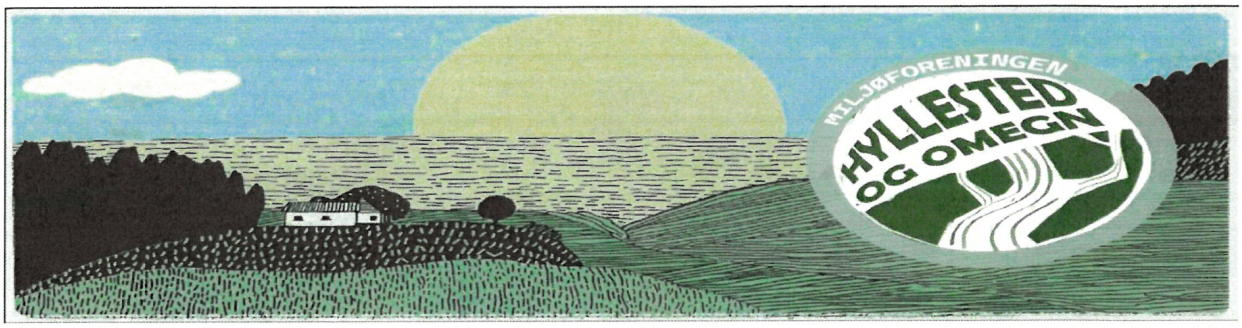
Området omkring Hyllested er karakteriseret ved en blanding af skov og dyrkede områder og der er tale om et smukt, kuperet og kystnært miljø, der også omfatter Navn . Der er tale om et markant landskabeligt og rekreativt område. Traditionelt har der ligget flere mindre landbrug og gårde og Navn ligger også tæt ved. Djurslandsstien går igennem området og Jernhatten, Havmøllen og Ebeltoft Gårdbyggeri er også i nærområdet. **Miljøforeningen finder det helt uacceptabelt at kommunen vil tillade opførelse af en Svinefabrik på størrelse med et Bilka Varehus (grundareal 8.500 m2) midt i dette område.** Det vil skæmme områdets landskabelige udtryk og svække de kvaliteter, som netop er fremhævet i kommunale planlægnings- og naturhensyn.

Udkastet til miljøgodkendelse giver dispensation fra afstandskravet til §3-beskyttet sø. **Miljøforeningen finder dispensationen mangelfuldt begrundet og naturbeskyttelseshensynet ikke korrekt afvejet.**

0,9 ha gammel skov (50 m nord for den ansøgte udvidelse) er ikke medtaget i miljøkonsekvensrapporten.

Med udgangspunkt i vores høringssvar, anmoder vi om, at kommunen giver et afslag til ansøger om udvidelse af svinefarmen på Stenledvej 5, subsidiært at miljøgodkendelsen hjemvises til fornyet og dokumenteret vurdering af konsekvenserne for tung trafik, gyllestank, drikkevand, natur og miljø.

Med udgangspunkt i loven kræver vi, i så fald, en forudgående trafikundersøgelse, herunder med henblik på etablering af terræn, en lugtgene-undersøgelse, en ændring af lokationen af gylletanken samt emissionsreducerende foranstaltninger.

HØRINGSSVAR IFHT UDVIDELSE AF SVINEPRODUKTION, STENLEDVEJ 5

Hyllested er en lille landsby med ca. 200 indbyggere. Det er en smuk og naturskøn by med fredede stendiger, bevaringsværdige bindingsværkshuse og smalle landsbygader, hvor det er svært for 2 personbiler at passere. En del af de gamle huse ligger lige ud til de 2 eneste gennemfartsveje (Hyllested Bygade og Kirkevænget). Hyllested har også en 'berømt og berygtet' rundkørsel, der er så lille, at selv større personbiler ikke kan køre rundt i rundkørslen uden at køre hen over den.

Byen er imidlertid allerede belastet af lugtgener og tung trafik, især lastbiltrafikken mellem ansøgers 2 svinefarme på Stenledvej og Stormosevej.

Hyllested er ellers en by i positiv udvikling, og byen er godt i gang med et generationsskifte, hvor nye børnefamilier er flyttet hertil. Vi har et dejligt fællesskab, et lille forsamlingshus og månedlige fællesspisninger.

Med udsigten til en markant udvidelse af Stenledvej 5, kan vi se frem til en markant forværring af den trafikale belastning, lugtgener samt negativ påvirkning af vores natur og miljø.

Vi forventer, at en yderligere tung trafikforøgelse og stank af gylle, vil ødelægge trivslen og de positive fremtidsmuligheder for vores by. Det er en kendsgerning at beboelser beliggende i tæt tilknytning til en kommende svinefabrik vil blive udsat for en ikke ubetydelig værdiforringelse, som typisk ligger et sted mellem 20-30%. (https://www.dr.dk/nyheder/indland/gyllestank-rammer-huspriserne)

Derudover vil liggetiderne forøges væsentligt, da køberklientellet til ejendommene vil blive reduceret. Det er kritisabelt, at den danske lovgivning på området er indrettet på en sådan måde, at en erhvervsvirksomheds ambitioner om stordrift og profitoptimering kan medføre, at borgere i lokalsamfundet udsættes for væsentlige økonomiske tab, og dermed indirekte er med til at finansiere ambitionerne, og at de selvsamme erhvervsvirksomheder ikke bliver pålagt et erstatningsansvar.

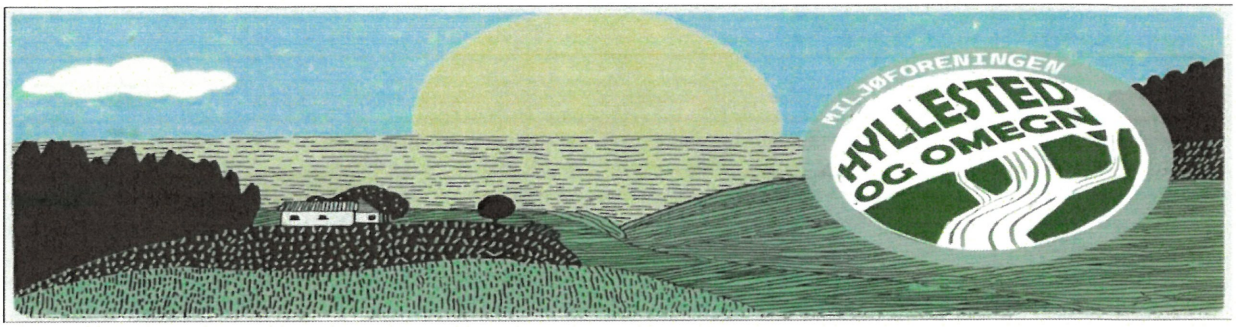
Generelt:

Generelt påpeger Miljøforeningen Hyllested og Omegn (fremadrettet "klageren" eller "vi"), at en ansøgning om miljøtilladelse bør være mere specifik, end hvad tilfældet er for ansøgers miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten bør mindst leve op til følgende krav:

1. Alle påstande i rapporten skal dokumenteres.

2. Alle henvisninger skal dokumenteres i form af kildehenvisninger.

3. Hvor blot en af delene mangler bør sagsbehandler efterlyse dette og sætte sagsbehandlingen i ro indtil tilstrækkelig dokumentation er indhentet, kontrolleret og godkendt.

4. Der bør anvendes anerkendte kilder, hvor der sker henvisninger til normtal.

5. Rapporten må intetsteds indeholde løse og udokumenterede påstande.

I tillæg til dette påpeger klageren, at udkastet til miljøgodkendelsen består af ukonkrete fremstillinger, ikke gennemarbejdede emner, formuleringer, der er gensidigt modstridende etc. Klager forlanger at miljøtilladelsen skal leve op til flg. krav:

1. Alle udsagn skal være dokumenterede og indeholde relevante henvisninger til miljøkonsekvensrapporten.

2. Alle henvisninger til eksterne rapporter, standarder, normer, love, bekendtgørelser etc. skal indeholde kildehenvisninger.

3. Alle formuleringer omkring vilkårene for miljøtilladelsen skal være præcise og ikke kunne gøres til genstand for fortolkninger.

4. Der må under ingen omstændigheder optræde selvmodsigelser i en miljøgodkendelse.

5. Alle krav om senere dokumentation om aktuelle forhold (f.eks. støj og lugt) skal være præcise og konkrete.

6. Overalt hvor der foretages vurderinger bør disse begrundes grundigt med referencer til standarder, love, præcedens, retsafgørelser etc.

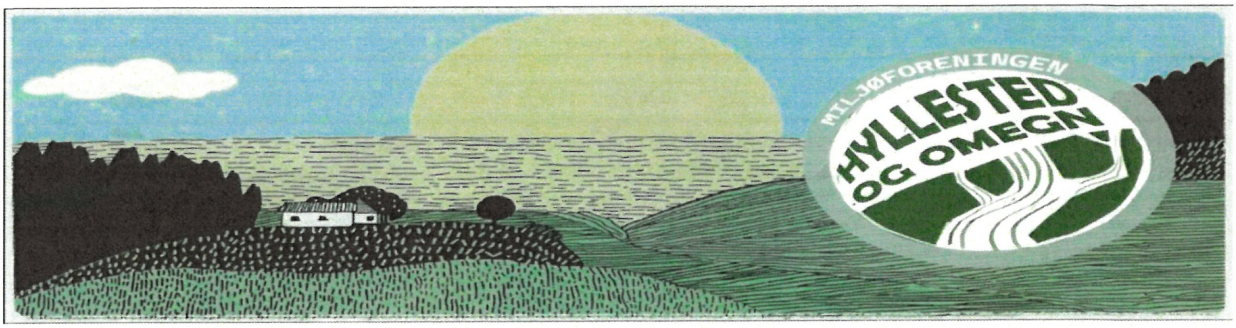
I ansøgers indsendte miljøkonsekvensrapport står følgende: *"Der er ingen forventning om at husdyrbruget vil påvirke befolkningen eller menneskers sundhed. Husdyrbruget er placeret med god afstand til tættere befolkede områder og den potentielle påvirkning af sundheden vurderes at være begrænset til de nærmeste omgivelser omkring husdyrbruget. Ifølge Miljøstyrelsens vurdering af luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø, er der ikke angivet en direkte effekt at luftforureningen fra husdyrbrug på menneskers sundhed."*

Trafikale forhold – retlig mangel i miljøkonsekvensrapport

I kommunens udkast til miljøgodkendelse i punkt 30 står der: *"Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, støv, støj, rystelser, transport eller lignende."*

Men i ansøgers miljøkonsekvensrapport, "F.5-a Anlæggelse og tilstedeværelse af husdyrbruget", står der:

"I forbindelse med anlægsfasen af husdyrbruget, må det forventes at der vil være en ikke uvæsentlig transport til og fra byggepladsen, og der vil være en påvirkning af området med støv og larm. Ligeledes vil der være et større ressourceforbrug i form af vand og el samt brændstof. Anlægsfasen vurderes dog at være relativ kort og påvirkning af lokalområdet derfor af forbigående karakter."

I kommunens udkast til miljøgodkendelse fremgår det endvidere:

"Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der en stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt. Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 6-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne."

"Der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og det vurderes på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener for de omkringboende."

"I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ingen nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller."

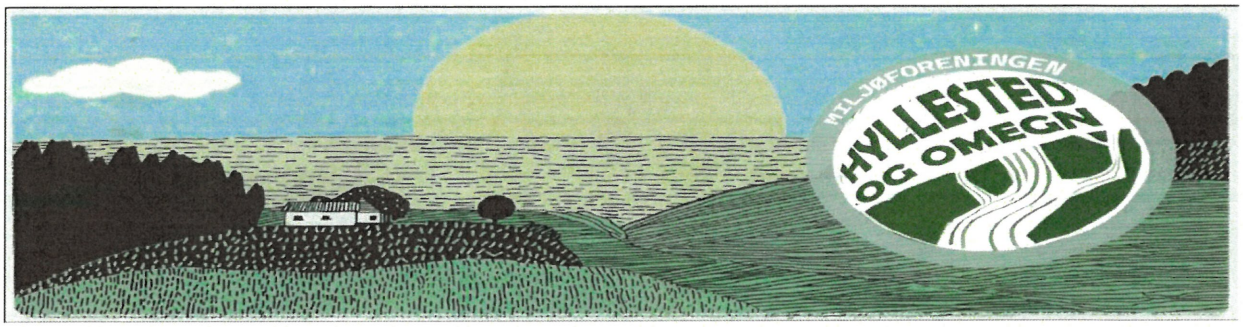
Endvidere fremgår det: *"For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde."*

På side 45-46 er antallet af transporter angivet til at stige fra nuværende 458 til 811, dvs. der er tale om knap en fordobling. Antallet af grisetransporter vil blive femdoblet fra nuværende 20 til 100, og gylletransporter stiger fra 260 til 488. Disse tal kan kommunen imidlertid ikke være sikker på, da ansøger, under en samtale med foreningens forperson og Hyllestedboer, Navn , oplyste, at antallet af nuværende transporter er højere end de, i dokumentet, anførte. Dette fordi ansøger ikke kører med fulde transporter. For at tallene i miljøgodkendelsen skal stemme med virkeligheden, forudsætter det, at ansøger kører med fulde transporter. Såfremt ansøger, efter udvidelsen, fortsat vil køre med ufuldstændige transporter, vil antallet af transporter være markant højere end det forelagte. I den henseende har vi ingen trafikmålinger eller sikkerhed for, at transportantallet overholdes.

Vores antagelse om at nuværende antal transporter er **stærkt** undervurderet i miljøgodkendelsen er yderligere understøttet af flere beboere på Stenledvej, der klager over jævnlige transporter fra kl. 05.30 om morgenen. Adskillige klager over, at antallet af transporter er steget markant, efter at ansøger overtog gården. Navn , bosat på Stenledvej 2, har de sidste 2 uger taget billeder og videoer af antallet af grisetransporter. Sidste uge talte hun 3 dyretransporter. Denne uge talte hun 6 transporter, dvs. 9 dyretransporter, i alt på kun 2 uger. Og dette, vel at mærke, kun i det tidsrum, hun har været hjemme.

Nedenstående er citat skrevet af Marlene til foreningens forperson, d. 5. marts, 2026.

" Hej Connie. i sidste uge skrev vi sammen, da havde jeg set 3 transporter med grise komme forbi på Stenledvej - alene idag var der 4 transporter med grise og det var deres store vogn. og så var der en transport igår og en i forgårs. så 6 vognlæs alene i denne uge - Jeg har ikke været hjemme hele tiden - så dette er minimumtal, og oven i dette, så har der også været en del traktorkørsel af forskellige slags og den sædvanlige manitou højdelæsser, som nærmest køre i fast rutefart uden at fragte noget særligt.... Det er vist en meget ung knægt der kører den ofte... ved ikke om han bare bruger den som legetøj."

Når man kigger på tallene i udkastet til miljøgodkendelse, er antallet af nuværende dyretransporter 20 (smågrise) + 26 (afhentning af slagtesøer), dvs. 46 dyretransporter i alt på et år. Alene på 2 uger, har der, som **minimum**, været 9 transporter, hvilket giver et gennemsnit på ca. 220 dyretransporter på et år. Derfor tyder alt på, at antallet af dyretransporter, i nærværende miljøgodkendelse, er stærkt underrapporteret. Dette gælder også øvrig kørsel fra ejendommen, da Navn og andre af de nærmeste naboer, klager over en konstant tung trafik ud og ind af Stenledvej 5. Flere af disse transporter har Navn løbende dokumenteret i form af billede- og videomateriale. (Vedlagt er Marlenes logbog over dyretransporter for de seneste 2 uger).

Projektet er omfattet af reglerne om miljøkonsekvensvurdering (VVM) efter miljøvurderingsloven og VVM-direktivet. Efter miljøvurderingslovens § 20 samt bilag 7 skal en miljøkonsekvensrapport indeholde en beskrivelse og vurdering af projektets sandsynlige væsentlige direkte og indirekte virkninger på miljøet, herunder:

- Befolkningen og menneskers sundhed
- Luft og klima
- Materielle goder
- Samspillet mellem disse faktorer

Transport og trafikale forhold er en integreret del af disse påvirkninger. Ifølge færdselslovens § 92 kan kommunen forbyde eller begrænse bestemte køretøjer af hensyn til sikkerhed, orden og fremkommelighed.

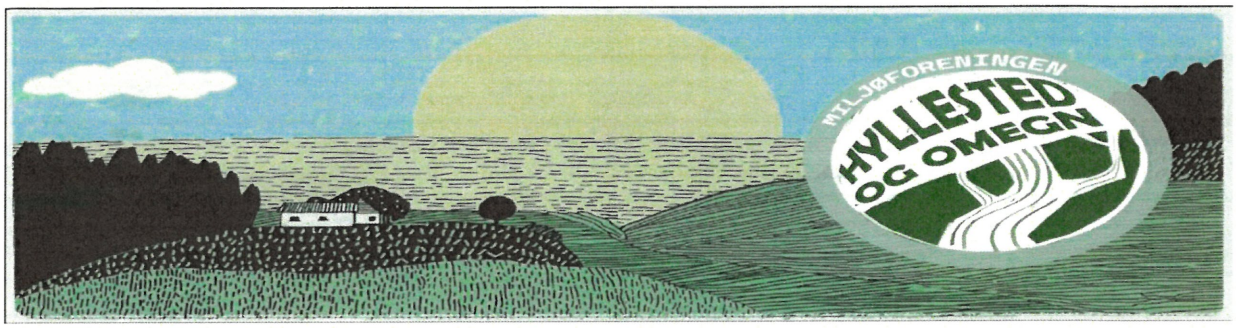
Efter Planloven § 1 og § 11 skal kommunen sikre*: "hensigtsmæssig udvikling, forebyggelse af miljøkonflikter, at nye projekter indpasses under hensyn til omgivelserne."* Den planlagte udvidelse er i strid med Planlovens formål, eftersom trafikforholdene ikke er vurderet tilstrækkeligt.

Efter Miljøbeskyttelsesloven §42 kan kommunen påbyde foranstaltninger mod væsentlige gener, og eftersom miljøgodkendelsen ikke har vurderet den trafikale merbelastning, er det en klagegrund.

Transportens omfang, herunder rutebeskrivelser, er ikke tilstrækkelig belyst: Der mangler vurdering af ruter, vejenes bæreevne eller konsekvenser for trafiksikkerhed og boligområder. Selv ved et konservativt skøn vil projektet medføre adskillige tunge gennemkørsler gennem byens smalle veje, hvilket udgør en betydelig erhvervsmæssig belastning.

Desuden skal etablering af terrænet i den udvidede svinestald foregå med grus fra ansøgers egen grusgrav. Ifølge miljøkonsekvensrapporten vurderes den tunge trafik med støj, vibrationer og larm ikke som problematisk, fordi den sker i en *"relativ kort periode"*. Perioden er dog **ikke defineret**, og der er ikke foretaget nogen konkret vurdering af antal transporter, vejforhold, belastning på stendiger eller påvirkning af boliger og trafiksikkerhed.

Ifølge gældende kommuneplan for Syddjurs kommune, herunder Hyllested, indeholder denne retningslinjer for **beskyttelse af kulturmiljøer og bevaringsværdige elementer**, herunder landsbyers karaktergivende træk som stendiger og historiske vejforløb. Der er imidlertid ikke foretaget nogen konkret vurdering af, hvordan

projektets transport af tusindvis af smågrise, etablering af terræn og generel øget transport gennem byen, påvirker disse kulturhistoriske elementer. Herunder alene på Hyllested Bygade, hvor der er identificeret 19 bevaringsværdige bygninger bl. nr 7 + 16 + 6 + 25. ud af 27 adresser. Altså en tæt koncentration af bevaringsværdig kulturarv i landsbyen.

Øget tung transport kan medføre:

- Mekanisk belastning og mulig skade på stendiger
- Ændring af landsbyens karakter og oplevelse af det lokale miljø
- Forringelse af boligområders og byens kulturhistoriske kvaliteter

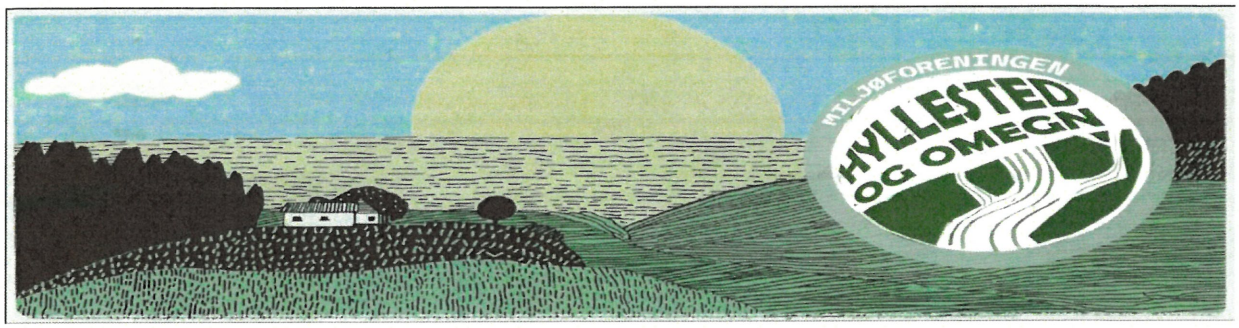
Fraværet af en sådan vurdering betyder, at projektet ikke overholder kommuneplanens krav om at vurdere og beskytte kulturhistoriske værdier. Dette udgør en væsentlig retlig mangel og understøtter, at projektet bør hjemvises til fornyet og dokumenteret vurdering af konsekvenserne for kulturmiljø og bevaringsværdige elementer. Herunder stendiger, som er beskyttet af naturbeskyttelsesloven og som hverken må fjernes eller beskadiges.

Kommuneplanen indeholder flere overordnede formuleringer om, at byernes karakter, mødesteder, kulturmiljøer, offentlige rum, landskaber og kvalitet i dagliglivet skal bevares og udvikles med blik for trivsel og sammenhæng i lokalsamfundet. Det er en del af Byrådets vision om at understøtte *"det gode liv"* og sikre kvalitet i hverdagen, herunder mødesteder og byernes særkende. Planen fremhæver, at byerne har unikke kvaliteter og liv, som bør bevares og udvikles.

I kommuneplanen understreges også, at transport og infrastruktur bør planlægges, *"så byer ikke bliver afkoblet eller negativt påvirket af udvikling, og at transportformer, byudvikling og arealanvendelse skal ses i sammenhæng. "* Byernes særkende, kulturmiljøer og identitet skal beskyttes og understøttes som en central del af fysisk planlægning. Trafik, infrastruktur og erhvervsaktiviteter skal vurderes i forhold til byernes sammenhæng og trivselskvalitet. Ergo er der tale om en forvaltningsretlig forventning: kommunen *skal* handle i overensstemmelse med sine egne planer.

Det er altså et overordnet planlægningsprincip, at byers karakter, kultur, miljø og livskvalitet skal sikres i den **fysiske planlægning, herunder ved vurdering af nye projekter**.

Efter miljøvurderingslovens § 20 skal vurderingen omfatte kumulative effekter. Det fremgår ikke, at kommunen har inddraget den eksisterende tunge trafik fra ansøgers øvrige aktiviteter i området ved vurderingen af den samlede belastning. En isoleret vurdering af selve bygningsanlægget uden inddragelse af transportaktiviteter frem og tilbage mellem ansøgers 2 svinefarme, herunder om ansøger overholder

antallet af nuværende antal opgjorte transporter, vil være i strid med kravet om samlet og kumulativ vurdering.

Transporten er en integreret del af projektets drift, og uden kvantificering og konsekvensvurdering foreligger der ikke en samlet miljøvurdering af projektet. Der er også en mangel af kumulative effekter af lugt og ammoniak fra hyppige transporter gennem byen, hvilket kan påvirke byens indbyggere og byens trivsel.

Dette betyder, at afgørelsen er baseret på ufuldstændige og mangelfulde oplysninger og ikke opfylder husdyrbruglovens krav om vurdering af miljøpåvirkninger fra hele driftsaktiviteten, inkl. transport.

På baggrund af ovenstående udgør de manglende oplysninger en væsentlig retlig mangel, som giver hjemvisningsgrund. Ansøger har ikke dokumenteret, at projektet kan gennemføres uden betydelig påvirkning af:

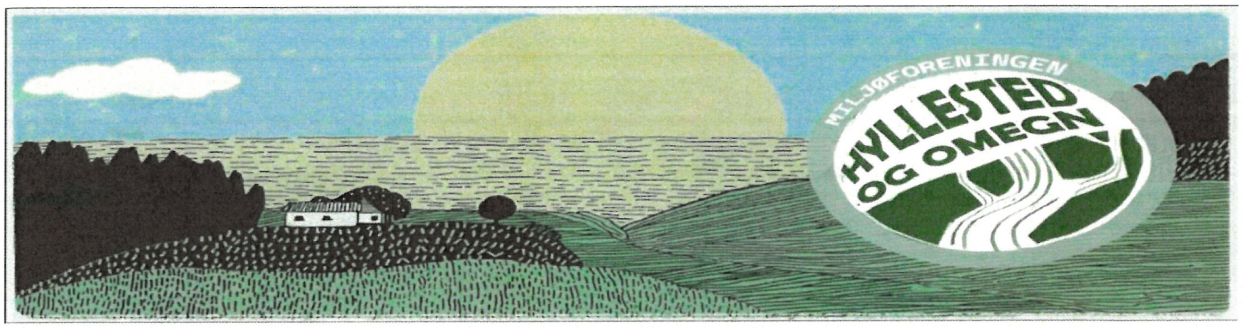
- Infrastruktur og veje – herunder manglende cykelstier
- Trafiksikkerhed for bløde trafikanter
- Områdets boligkarakter og byens trivsel
- Mekanisk belastning og mulig skade på stendigerne langs Hyllested Bygade
- Mekanisk belastning og mulig skade på husene tæt på vejen langs Hyllested Bygade og Kirkevænget.
- Kumulerede miljøpåvirkninger, herunder lugt og ammoniak
- Oplysning om antal transporter i anlægs- og driftsfase
- Vurdering af vejnettets kapacitet
- Vurdering af trafiksikkerhed
- Vurdering af støj- og partikelforurening fra tung trafik
- Vurdering af kumulativ trafikbelastning i forhold til eksisterende landbrugsdrift
- Ændring af landsbyens karakter og oplevelse af det lokale miljø
- Forringelse af boligområders og byens kulturhistoriske kvaliteter.
- Nat/tidlig morgenkørsel.

Officialprincippet

Såfremt kommunen konkluderer, at projektets væsentligste direkte og indirekte virkninger er tilstrækkeligt belyst, uden at trafikale forhold er behandlet, rejser det spørgsmål om sagen er tilstrækkeligt oplyst, jf. officialprincippet.

En afgørelse truffet på et ufuldstændigt oplysningsgrundlag vil kunne være ugyldig.

På den baggrund anmodes kommunen om at redegøre for, hvorfor trafikale forhold ikke er behandlet i henhold til gældende lov i udkastet til miljøgodkendelsen, såvel som vi anmoder kommunen om konkrete beregninger og vurderinger af ovenstående punkter.

Det bemærkes desuden, at kommunen, 16. november 2022, har meddelt afslag på grusgrav på matr. Nr. 19c og 33d, Hyllested By, under henvisning til, at råstofudvinding i området ikke kunne godkendes. Afslaget understøtter, at området tidligere er vurderet som trafikalt, miljømæssigt og landskabeligt sårbart overfor tung trafik og erhvervsmæssige aktiviteter, og at øget trafikbelastning i området tidligere er blevet vurderet som værende et problem.

Lugtbelastning og sundhedshensyn

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at lugtemissionen stiger væsentligt fra nudrift til ansøgt drift:

Nudrift: 54.035 OU/s

Ansøgt drift: 81.898 OU/s

Stigning: 27.863 OU/s

Endvidere fremgår det: *"Luft og Klima Luften påvirkes med udledning af ammoniak og lugt. Disse faktorer kan have en ikke uvæsentlig lokal påvirkning, men udover nærområdet (300 m radius) vurderes påvirkningerne at være af underordnet karakter."*

I kommunens udkast til miljøgodkendelse står der: *"**Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at lugtgenekravet til samlet bebyggelse ikke overholdes, for det ansøgte projekt.** Den standardiserede spredningsberegning, der er indeholdt i ansøgningssystemets lugtmodel, kan jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3B erstattes af en konkret spredningsberegning efter OML-modellen. Spredningsberegningen udføres på baggrund af mere detaljerede oplysninger om det ansøgte husdyrbrug.*

Ansøger har udarbejdet en OML-beregning til påvisning af overholdelse af lugtgeneafstanden. OML-beregningen er mere præcis, og beregningen erstatter således standardforudsætningerne i husdyrgodkendelse.dk med de faktiske forhold, hvor det faktiske terræn, afkastenes indbyrdes forhold, bygningshøjde, afkasthøjde, røggashastighed og ventilationsvolumen påvirker fortyndingen og spredningen af lugtemissionen." – forøget med 33% - 44% er max!

I ansøgers indsendte miljøkonsekvensrapport fremgår det under"

"E.1-d Væsentlige alternativer Husdyrbruget har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsuring ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt."

Dvs. der her er tale om en klassisk konstruktion i miljøkonsekvensrapporter, hvor man går fra standardmodellen til en OML-beregning for at "redde lugtkravet." En stigning på 27.863 OU/s er en

betydelig forøgelse. Og når der påstås, at påvirkningen kun er væsentlig indenfor 300 meter, bør det dokumenteres meget mere præcist.

33% over normal betyder i praksis en overskridelse på 133% af lugtgrænsen, hvilket normalt ikke kan godkendes, medmindre der foreligger særlige forhold eller afværgeforanstaltninger. I miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at 44% er max grænse. Det ansøger henviser til, er imidlertid ikke en almindelig "overskridelsesret." Det handler om overbelastede områder og den såkaldte lugtprogressionsregel i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3B. Selvom området (på papiret) ikke er overbelastet i nudrift, må grænseværdien ikke overskrides. Ingen 44% regel kan redde det. Såfremt området allerede er over 100% i nudrift, kan man, i visse tilfælde, acceptere en begrænset forøgelse. Men 44% er ikke en generel regel, da det afhænger af boligtype og kræver en korrekt dokumentation nudriftsbelastningen.

I ansøgers miljøkonsekvensrapport på s. 33 står yderligere: *"Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringsgrænser for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak",* men på side 40 står der*: " Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at lugtgenekravet til samlet bebyggelse ikke overholdes, for det ansøgte projekt."*

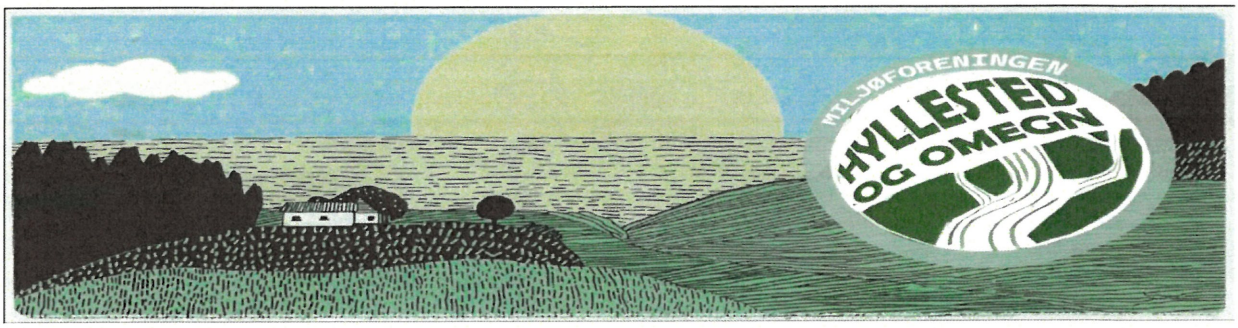
Begge udsagn kan ikke være korrekte. Enten overholdes kravet – eller skal der anvendes en progressionsregel. Dette skal i så fald være tydelig dokumenteret, og det er en yderligere mangel i miljøkonsekvensrapporten.

Lugtvurderingen er foretaget via standardberegninger i husdyrgodkendelse.dk (OML/FMK-modeller). Disse modeller baserer sig på generelle emissionsfaktorer og miljøkonsekvensrapporten har ikke taget højde for:

- Transport og håndtering af gylle mellem ansøgers ejendomme
- Transport af svin mellem ansøgers ejendomme
- Lokale topografiske forhold i praksis
- 99-percentil
- Konkrete receptorpunkter
- Ændret fodersammensætning og staldtype.
- Den samlede faktiske lugtbelastning i byområdet
- Samspillet mellem begge produktionsenheder ejet af ansøger
- Eventuel hyppighed af lugthændelser
- Driftsforstyrrelser
- Perioder med maksimal produktion
- Forholdet mellem modelberegning og faktisk oplevet lugt

Ansøgers opstillede lugtmodeller er teoretiske, men vores/borgernes faktiske oplevelse er væsentlige miljødata, da vi allerede oplever:

- Hyppige lugtgener.

- Lugt, der hænger i luften længe.
- Gener ved ophold udendørs, udluftning og åbne vinduer.
- Algebelægninger på kirke, mure, facader, hegn, mv.
- Mange fluer.

Manglende vurdering af faktisk lokal belastning og kumulativ lugtpåvirkning

Da projektet er omfattet af miljøkonsekvensvurdering (VVM), skal påvirkning af: befolkningen, menneskers sundhed og luftkvalitet beskrives og vurderes. Kommunen anfører, at kumulationskravene ikke udløses, da der ikke ligger andre produktioner inden for 100 m (enkelt bolig) eller 300 m (samlet bebyggelse/byzone). Dette er en meget snæver og teknisk forståelse af kumulation. Efter miljøvurderingslovens § 20 skal der foretages vurdering af projektets samlede og kumulative miljøpåvirkning – ikke kun den tekniske kumulation i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. En vurdering, der alene konstaterer, at formelle afstandskrav er overholdt, opfylder ikke kravet om vurdering af væsentlige faktiske påvirkninger. En ren modelberegning uden drøftelse af lokal kontekst opfylder ikke kravet om beskrivelse af de sandsynlige væsentlige virkninger.

Forholdet til eksisterende gener

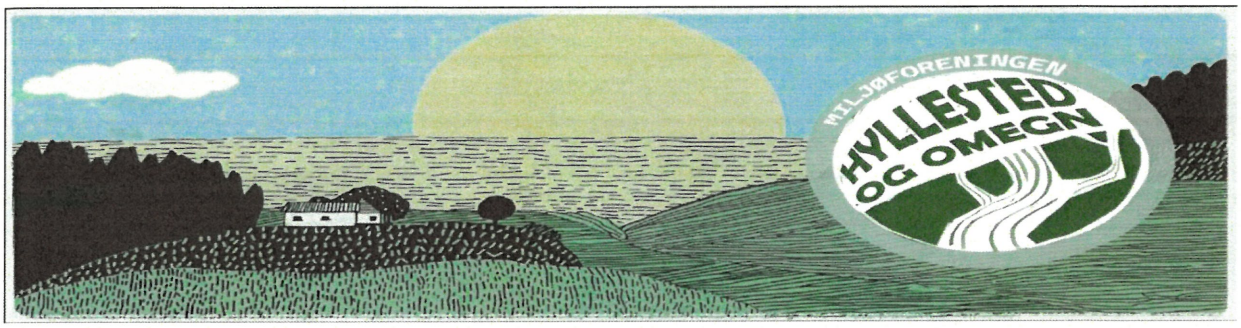
I byen og området forekommer der, som beskrevet, betydelig lugt fra eksisterende produktioner. Når lugtemissionen øges med over 27.000 OU/s, bør der redegøres for, om den samlede belastning fortsat kan anses for acceptabel. I særdeleshed når ansøger ikke har tænkt sig at investere *i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsuring.*

Den kumulative effekt er ikke tilstrækkelig belyst. Nuværende vurdering giver ikke et retvisende billede af den reelle miljøpåvirkning i Hyllested, hvilket vi mener, strider imod miljøvurderingsprincipperne.

Selv mindre ændringer i driften, herunder gyllehåndtering, ventilation, fodring eller driftsuheld kan medføre væsentlige lugtgener. Når området allerede er belastet, er der ikke et rimeligt råderum til yderligere påvirkning uden betydelig risiko for overskridelse af acceptable forhold.

De faktiske erfaringer fra områdets beboere indikerer, at de anvendte beregningsmodeller undervurderer lugtens omfang og hyppighed. Dette understreges af algebelægninger på kirke, facader og murværk, hvor der observeres synlige grønne algebelægninger, hvilket er en stærk indikator af konsekvenserne af næringsstofpåvirkning fra gylle i området og understreger behovet for en fornyet vurdering af miljøpåvirkningen, herunder lugt og deposition på overflader.

Dette giver anledning til alvorlig tvivl om, hvorvidt den ansøgte udvidelse reelt kan overholde acceptable lugtgrænser i praksis. Landsbyen er en samlet bebyggelse med **helårsbeboelse**, og der er derfor ikke tale om et par enkeltliggende nabohensyn. Dette stiller skærpede krav til beskyttelse af beboernes miljø, sundhed og trivsel.

På trods af ovenstående forhold skriver kommunen, i udkast til miljøgodkendelse på s. 65:

"Med baggrund i redegørelsen fremsendt af ansøger, finder Syddjurs Kommune det ikke proportionelt at kræve anvendelse af yderligere staldteknologi end det beskrevne i de eksisterende anlæg. Syddjurs Kommune finder således ikke anledning til at skærpe i forhold til Miljøstyrelsens vejledning om proportionalitet."

"Syddjurs Kommune stiller vilkår til de teknikker, der er en forudsætning for opnåelsen af emissionsniveauet. I det ansøgte projekt, har ansøger ikke valgt at anvende ammoniakreducerende teknologi ud over den valgte gulvtype."

Vi finder det **stærkt** kritisabelt, at kommunen, på trods af ovenstående forhold, vurderer, at ansøger ikke behøver at anvende yderligere ammoniakreducerende teknologi end den valgte gulvtype – specielt i og med, at ansøger IKKE overholder grænseværdien i sin miljøkonsekvensrapport. Manglen på at investere i emissionsreducerende foranstaltninger, ud over hvad der er absolut nødvendigt for at overholde de mere lempelige krav i husdyrbrugloven § 31 stk. 1 nr. 3, anser vi derfor for at være yderst problematisk og i strid med loven.

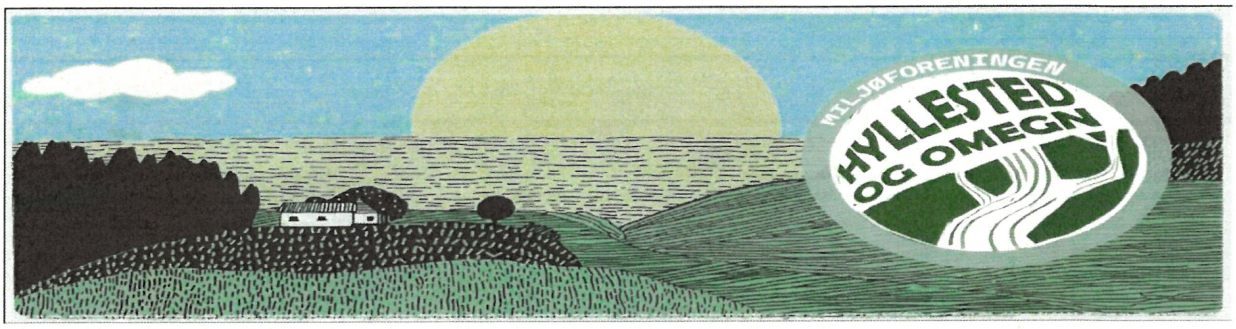
Samlet har kommunen udvist en mangelfuld vurdering af lugtkrav i husdyrgødningsbekendtgørelsen (§13)

Vi anmoder derfor kommunen om:

- Dokumentation for lugtbelastningen ifht. den øgede transport, inkl. gylleudbringning og grisetransporter gennem byen.
- Oplysning om worst-case beregning
- Oplysning om hvor mange timer pr. år genekriteriet forventes overskredet
- Redegørelse for hvorfor stigning på 27.863 OU/s ikke vurderes væsentlig
- At kommunen selv iværksætter en undersøgelse, der dokumenterer den aktuelle lugtpåvirkning – herunder foretager en besigtigelse af de eksisterende anlæg både på Stenledvej og på Stormosevej for at finde årsagen til de aktuelle uacceptable lugtgener.

En anden væsentlig bekymring er hensynet til vores ret til at indånde ren luft. Her henviser vi til EU´s luftkvalitetsdirektiv (2008/50/EF) samt Danmarks Miljøbeskyttelseslov §1*: "Formålet er at forebygge og bekæmpe forurening og beskytte menneskers sundhed."*

Gylle består af mindst 300 forskellige mere eller mindre giftige kemiske stoffer. Det farligste stof er potentielt svovlbrinte. Andre stoffer som toulen, cresoler, phenoler og syrer og baser er mindst lige så livstruende som svovlbrinter.

En større hollandsk undersøgelse baseret på et tværsnit af 12.117 hollandske borgere, der havde rapporteret åndedrætssymptomer, viste at sundhedstilstanden hos de undersøgte borgere var generelt stærkere forbundet med eksponering for husdyrbrug, der udsender endotoksin. Konklusionen på undersøgelsen lyder:

"Eksponering for husdyrbrug, der udsender partikler, er forbundet med luftvejseffekter og atopisk sensibilisering hos ikke-landbrugsnaboer. Resultaterne antyder, at endotoksin er en potentielt plausibel sygdomsfremkaldende agent, og at ikke-infektiøse aspekter af mikrobielle udslip fra husdyrbrug er vigtige med respekt for folkesundheden."
(https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0160412019311365?via%3Dihub)

Risiko for forurening af grundvandet

Hyllesteds boring på Stenledvej er indvundet fra sandmagasinet Saale, og ifølge kommunens egen Cowiplan fra 2018, betegnes vores magasin med *"nogen sårbarhed."* Vi har "kun" vandtype C2 - ikke vandtype D.

Ud af de 150 ha af vores indvindingsopland til Hyllested Vandværk drives ca. halvdelen som *"intensivt landbrug"*, og kommunen betegner selv ca. *"126 ha som særligt sårbare områder overfor udvaskning af kvælstof (NFI) eller sprøjtemidler.* (https://syddjurs.cowiplan.dk/media/1860/stamblad-hyllested-vandvaerk.pdf)

Vi har derfor en bekymring for, at påvirkningen af ammoniak, nitrit, bakterier og andre næringsstoffer fra eksisterende drift kombineret med yderligere spredning fra den planlagte udvidelse, øger risikoen for, at grundvandet i området forringes.

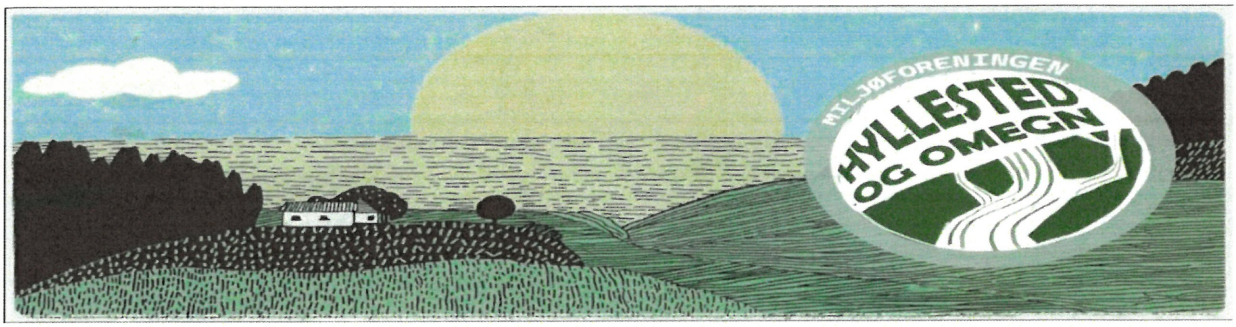
Da Hyllested ligger inden for et OSD område betyder det, at grundvandet er særlig vigtigt for drikkevandsforsyning. En udvidelse uden en fuldt dækkende miljø- og grundvandsvurdering kan føre til en langvarig påvirkning af vores drikkevand, hvilket strider mod principperne for forebyggelse af forurening og bæredygtig forvaltning af vandressourcerne, ifølge §13 og §19 lov om vandforsyning.

Vi er samtidig bekymrede for, at der er private vandboringer i området, 11 alene på Stenledvej, hvor den tætteste ca. 850 meter væk.

I kommunens udkast til miljøgodkendelse fremgår det, at de eneste foranstaltninger ifht. risiko for gylleudslip som vil medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb efter ekstrem nedbør.

"Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- *Der er ryddet op, hvor der arbejdes.*
- *Medarbejdere får god instruktion.*

- *Bygninger og maskiner vedligeholdes.*
- *Der er gode adgangs- og transportveje.*
- *Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges*
- *Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.*
- *Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn*
- *Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale."*

Vi finder overholdende foranstaltninger mangelfulde og kritisable. Et andet spørgsmål, der rejser sig er den øgede mængde brug af vand, som så markant en udvidelse vil medføre. Hyllested Vandværk er et lokalt vandværk med begrænsede ressourcer, hvor vandet kommer fra grundvandsmagasiner, som dannes af nedbør, der siver ned gennem jorden. Hvis man pumper for meget, kan grundvandsspejlet falde – og vandløb og natur blive påvirket. Miljøforeningen mangler på den baggrund en kommunal vurdering af:

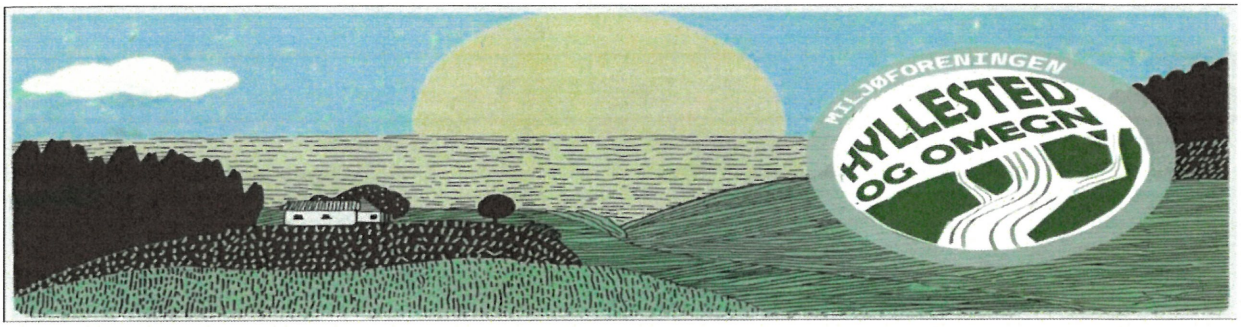
- Vandforbrug
- Påvirkning af grundvand
- Placering ifht. vandboring/er.

Vi vil desuden gøre opmærksom på, at ansøgeren er medlem af bestyrelsen i det lokale vandværk. Dette giver anledning til en økonomisk interessekonflikt i vurderingen af grundvandsbeskyttelse og drikkevandsforvaltning. Vi har en vis bekymring for, hvorvidt den resterende bestyrelse kan være fuldstændig upåvirkede af ansøgers medlemskab i bestyrelsen.

Beskyttelse af natur og miljø

I ansøgers miljøkonsekvensrapport fremgår det under afsnit, F.7: *"Påtænkte foranstaltninger. Der er ingen påtænkte foranstaltninger til at forebygge eller begrænse miljøpåvirkningerne, idet der ikke er identificeret væsentlige virkninger på miljøet som følge af den ansøgte husdyrproduktion."*

Derudover står der i: *f. § 6 stk. 5 i habitatbekendtgørelsen1, skal der foretages en vurdering af, om en dispensation efter § 9 stk. 3, fra afstandskravet i § 8, stk. stk. 2 kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Grundet den store afstand, og da søen ikke står i hydrologisk forbindelse med et Natura 2000-område, vurderes der ikke at være en risiko for påvirkning af Natura 2000-områder som følge af en dispensation. Der meddeles på baggrund af ovenstående dispensation fra afstandskravet på 100 m til søen, jf. husdyrbruglovens § 9 stk. 3, da der grundet vilkår om etablering af en barriere mellem gyllebeholderne og*

søen ikke vurderes at være risiko for tilløb til søen, og da placeringen rent landskabeligt er mest hensigtsmæssig. Der skal grundet den korte afstand til søen monteres alarm på beholderen inden den tages i brug. Gyllebeholderen må ikke opføres nærmere end 45 m fra søen.

F.8 Større ulykker og katastrofer Der er udarbejdet en beredskabsplan i henhold til Rådets direktiv 2012/18/EU. I beredskabsplanen er de væsentligste risikofaktorer beskrevet og forholdsregler i tilfælde af uheld er beskrevet. Den største risiko for større skade på miljøet vurderes at være brud på gylletank. I den forbindelse vil en større mængde gylle kunne forurene vandmiljøet. Derfor er der i beredskabsplanen beskrevet hvordan der skal foretages opdæmninger. Risikoen for brud på gyllebeholder vurderes at være meget lille. Gyllebeholderne kontrolleres således hvert 10. år for holdbarhed og stand, og der foretages årlig inspektion af ejer der kan være med til at sikre at evt. brud bliver identificeret inden et egentligt kollaps af tanken.

Det fremgår, at der meddeles dispensation fra afstandskravet på 100 meter til § 3-beskyttet sø med bilag IV-4art (flagermus) således at den nye gyllebeholder på 5000 m3 med et overfladeareal på 912 m2 placeres ca. 45 meter fra søen. Dispensationen meddeles med henvisning til landskabelige hensyn og ønsket om, at anlægget fremstår som en samlet enhed. Det fremgår desuden, at kommunen har vurderet, at projektet ikke kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt, da søen ikke står i hydrologisk forbindelse med et Natura 2000-område. Denne vurdering vedrører alene Natura 2000-områder og ikke beskyttelsen af bilag IV-arter. Indenfor udbredelsesområdet er der registreret Bilag IV-4 arter som: spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, odder og ulv.

Vi finder dispensationen om afstandskrav til nærliggende §3 beskyttet sø mangelfuld og juridisk ugyldig. Dispensationen er foretaget uden en undersøgelse af eventuel konsekvens for søens naturbestand. Dette er i strid med både dansk lov og EU-ret.

1. Manglende konkret naturfaglig vurdering

En § 3-beskyttet sø er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven med det formål at bevare søens naturtilstand. Ved dispensation skal kommunen foretage en konkret vurdering af:

- Risiko for ammoniakpåvirkning
- Risiko for næringsstofpåvirkning
- Risiko for overløb eller uheld
- Påvirkning fra terrænregulering
- Indirekte påvirkninger (herunder trafik og støj)

Det fremgår ikke af afgørelsen, at der er foretaget en konkret naturfaglig vurdering af søens sårbarhed eller bevaringsstatus. At begrunde en dispensation alene med landskabelig sammenhæng udgør ikke en vurdering af naturbeskyttelseshensynet.

2. Afstandskravets formål

Afstandskravet på 100 meter har netop til formål at beskytte mod:

- Ammoniaknedfald
- Næringsstofpåvirkning
- Utilsigtede udslip
- Hydrologisk påvirkning

Når afstanden reduceres til 45 meter, skærpes kravet til dokumentation for, at der ikke sker negativ påvirkning. Denne dokumentation fremgår ikke. Det er anført, at placeringen vælges af landskabelige hensyn. Dette selvom der rent faktisk er plads til den nye gyllebeholder andetsteds på ejendommen, hvor afstandskravet overholdes. En dispensation forudsætter, at hensynet bag bestemmelsen ikke tilsidesættes. Landskabelig sammenhæng kan ikke i sig selv tilsidesætte naturbeskyttelseshensynet uden konkret afvejning.

3. Oplysningsgrundlaget

Det fremgår ikke:

- Hvilken "barriere" der etableres
- Hvordan denne barriere fungerer
- Om den reducerer ammoniak, afstrømning eller risiko for uheld
- Om der er foretaget beregning af ammoniakdeposition på søen

Uden disse oplysninger foreligger der ikke et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag, jf. officialprincippet.

4. Kumulativ belastning

Den samlede opbevaringskapacitet er 9.400 m^3, mens den årlige produktion efter normtal angives til ca. 13.000 m^3. Den samlede mængde husdyrgødning på ejendommen er således betydelig. Når kapaciteten

udvides og placeres 45 meter fra beskyttet natur, skal den samlede miljøbelastning vurderes. Det fremgår ikke, at søens aktuelle naturtilstand eller tålegrænse er vurderet.

Det er et juridisk krav, at naturtilstanden ikke må forringes, heller ikke indirekte ved afstrømning, ammoniak, næringsstoffer eller ved uheld. Efter habitatbekendtgørelsens § 6 og § 10 må der ikke meddeles tilladelse eller dispensation til projekter, der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter eller forstyrre arterne i deres naturlige udbredelsesområde. Denne beskyttelse gælder overalt – også uden for Natura 2000-områder. Forbuddet er absolut, og der kan ikke dispenseres, hvis der sker skade.

Kommunen mangler:

• Feltundersøgelser, herunder er søen fødesøgningsområde for flagermus, stor vandsalander og levested eller spredningskorridor for markfirben?

• Kortlægning af flagermusenes flyveruter, fourageringsområder.

• Kortlægning stor vandsalamander og af markfirbenets levesteder.

• Vurderinger af lys, støj, ændringer i mikroklima og barriereeffekt fra byggeri og beplantning.

Manglende artskortlægning gør afgørelsen ugyldig, fordi kommunen ikke kan udelukke skade på bilag IV-arter. Reduceres afstanden til 45 meter, skærpes kravet til dokumentation for, at yngle- og rasteområder ikke beskadiges. Denne dokumentation ses ikke at foreligge. Loven påkræver, at når der foreligger oplysninger om mulig forekomst af bilag IV-arter, er kommunen forpligtet til at undersøge dette nærmere.

Hvis der er rimelig tvivl om påvirkning, skal denne komme naturbeskyttelsen til gode (EU-retligt forsigtighedsprincip).

Kommunen har desuden *ikke* taget nok højde for risiko for miljøforurening fra gylletank, herunder:

• terræn og afstrømningsforhold (løber overfladevand mod søen?)

• jordbundstype og nedsivningsrisiko.

• risiko ved overløb, brud eller spild.

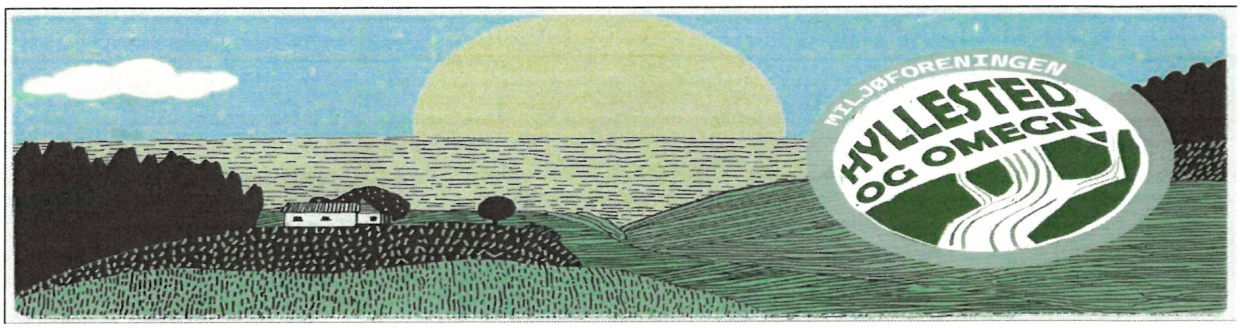
• overløb.

• ekstreme nedbørshændelser.

• Når den er lavvandet er den næringsfølsom og ekstra sårbar

Kommunen har *ikke* krævet foranstaltninger som:

• Ekstra sikring som jordvolde omkring søen.

- Kontrolprogram.
- Overvågning af søen.
- Beredskabsplan ved uheld.
- Sanktioner hvis vilkår ikke overholdes.

Kommunen har alene fastsat vilkår om terrænregulering, barrierer og beplantning uden at dokumentere, at disse foranstaltninger er tilstrækkelige til at udelukke påvirkning af den nærliggende sø og tilknyttede natur. Dermed mangler afgørelsen en samlet og videnskabelig baseret vurdering, hvilket er i strid med både miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven og habitatdirektivet.

Yderligere er der i området – herunder omkring Bjergvejen – arbejdet med udtagning af lavbundsjorde og naturgenopretning. Set i den sammenhæng forekommer den ansøgte udvidelse at trække i modsat retning af kommunens overordnede natur-, klima- og landskabsmæssige målsætninger.

Kommunen mangler derfor at dokumentere, at dispensationen er proportionel, og at hensynet til landmanden ***ikke*** vejer tungere end miljøbeskyttelsen uden saglig grund.

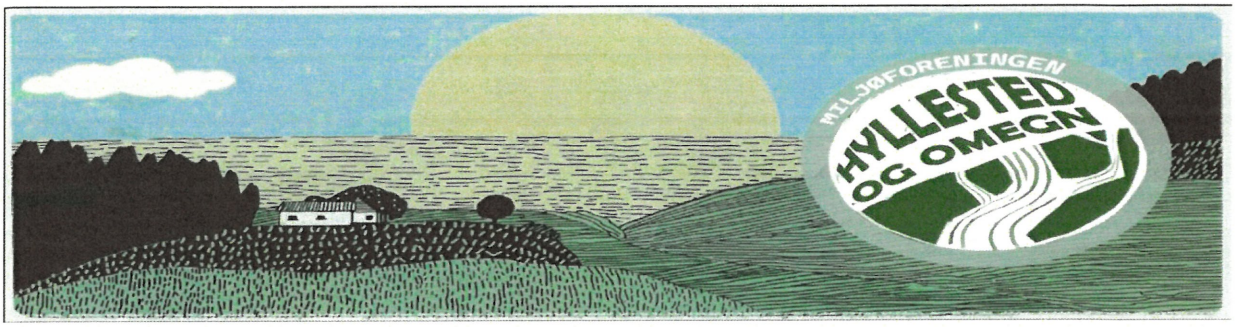
På den baggrund gøres gældende:

- At dispensationen ikke er tilstrækkeligt begrundet
- At naturbeskyttelseshensynet ikke er konkret afvejet
- At oplysningsgrundlaget er utilstrækkeligt
- At afgørelsen derfor kan være ugyldig

NH3 følsom skov – ufuldstændig opgørelse

Der er 2 oversete skovområder, som ikke er medtaget i miljøkonsekvensrapporten:

0,9 ha gammel skov der ligger mindre end 50 m nord for den ansøgte udvidelse
Skoven er fremkommet ved selvgroning i en gammel lergrav og findes på gamle kort - målebordsblade 1870. Skoven er begroet af gamle kirsebær, ask og adskillelige andre arter af løvfældende træer og buske. Der er ingen hugst og genplantning, og der er således tale om et gammelt skovøkosystem, der ikke påvirkes af drift. Jordbunden er derfor at betegne *"gammel skovjord"* med de vegetationstyper, der er knyttet til denne kalk- og lerrige lokalitet. Ejer af matriklen "fælles lergrav" er Syddjurs Kommune.

1,5 ha gammel skov med fredede stendiger, kulturmiljøer og levende fortidsminder beliggende 550 m nordøst for ejendommen, med den ansøgte udvidelse
På Kolbjergvej ligger en skovbevokset bakkeknold med gamle løvtræer. I skoven findes gamle bøge, ær, ask, kirsebær, benved og flere hundrede år gamle ege mm. Blandt de gamle træer er flere veterantræer, og særligt er en meget stor og gammel eg at bemærke. Veterantræ huser særlige samfund af svampe, insekter, hulrugende fugle, flagermus samt epifytiske laver og mosser. Disse organismer indgår i adskillige af skovens fødekæder, og et veterantræ fungerer nærmest som et selvstændigt økosystem, derbetragtes som e n nøglebiotop. Gamle Ege (veterantræer) er unikke levesteder for op til 1500 arter.

Vejen der løber gennem det lille skovområde har en karakter af *hulvej*, da vejsporet gennem tiden har slidt sig ned i bakken, både vest og øst for højdedraget. Skoven er påvirket af denne århundredlange forbindelsesvej mellem Rugård og herregårdens nærmeste landsby – Hyllested. Der findes flere flerstammede bøge langs landevejen og det er sandsynligt, at *de flerstammede bøge* er fremkommet enten af græsning eller stævning for mere en 100 år siden. Sådanne træer er unikke, da de overleverer landskabets historie og anvendelse. Desuden findes et vandhul i skovområdets østlige kant.

Disse to lokaliteter, der er kategori 3, ammoniakfølsomme naturtyper og omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, nr. 3 må betegnes som OVERSETE og vidner om en beslutningstagning uden grundig undersøgelse af området og uden understøttende feltundersøgelse, hvilket ikke lever ikke op til forvaltningsmæssig praksis ved f.eks. udarbejdelse af miljøkonsekvensvurdering.

Kommunen mangler:

• Feltundersøgelser, herunder beregning af NH3 emission; baggrundsbelastning og merdeposition på disse skovområder.

Kulturmiljø karakteristika i herregårdslandskabet v Rugård

Sten- og jorddiger er beskyttet af Museumsloven, og området omkring Stenledvej 5 er et tydeligt og velbevaret herregårdslandskab, med kilometervis af stendiger. Den ansøgte udvidelse af bedriften betyder, at der opføres en bygning MEGET tæt på et stendige. Det må pointeres at dette dige er fredet og IKKE må påvirkes af byggeriet på nogen måde.

Landskabets særkende omkring Hyllested skyldes i særlig grad de mange steddiger langs veje og ud over det åbne land, hvor disse historiske levn både gavner natur- og æstetiske værdier.

Et stengærde eller stendige kan fungere som levested for en bred vifte af dyr, planter og svampe. Insekter kan bo i huller mellem stenene. Planter og mosser kan spire i de små sprækker og revner, og mange sjældne stenboende laver kan stortrives på solbeskinnede og fritliggende sten. Stenene vil med tiden blive patinerede med smukke mosaikker af de mange forskellige vækster. Gamle stengærder er også bevaringsværdige kulturlevn og er som udgangspunkt fredede.

Mange af stendigerne er under kraftig tilgroning af næringskrævende arter, som stor nælde. Det er en kedelig udvikling, da alle stendiger i sig selv er unikke biotoper. Det er et vilkår at gødskning og atmosfærisk kvælstof udfordrer disse biotopers overlevelse, og derfor stiller vi spørgsmålstegn ved, om den ansøgte udvidelse accelererer tilbagegangen af disse næringsstof følsomme arters forekomst.

Vi henviser endvidere til at stendigerne langs Kolbjergvej og Rugårdsvej er fredede områder, som Miljøstyrelsen er dataansvarlige for, jvf. dataansvarsaftalen for Danmarks Miljøportal bilag 5.

Kommunen mangler:

• Feltundersøgelser, herunder beregning af NH3 emission; baggrundsbelastning og merdeposition på disse biotoper

Beskyttede arter

Syddjurs Kommune er blandt de få danske kommuner, der huser en robust bestand af markfirben. Arten, såvel som dennes levesteder, er beskyttet i henhold til habitatdirektivets bilag IV samt naturbeskyttelseslovens §29a stk. 2. Ca. 400 meter sydvest for Stenledvej 5 ligger et overdrev på 5,5 hektar, og lever derfor op til kriterierne for kategori 2 natur.

Overdrev og arealer med overdrevslignende præg udgør ofte egnede yngle- og rasteområder for markfirben. En øget eutrofiering af et levested vil lide en direkte konsekvens i form af en øget homogenisering af miljøet, i form af en dominans af høje næringselskende græsser og vedplanter.

Stor vandsalamander er en amfibisk padde som er afhængig af relativt solekponerede vandhuller med en veludviklet sø- og flydebladsvegetation. En øget eutrofiering vil derfor som oftest forringe ynglevandhullets økologiske tilstand, hvorved dets egnethed som ynglevandhul begrænses eller helt forsvinder.

Jf. Syddjurs Kommunes egne opgørelser over beskyttede dyrearter findes der 4 potentielle levesteder for stor vandsalamander. En registrering **PÅ** selve ejendommen, en i 500 m's afstand og de resterende i 800 m afstand. Potentielle levesteder for truede arter bør beskyttes, så det er muligt for den registrerede bestand 1,3 km fra ejendommen at sprede sig i området. Derfor anser vi det for uacceptabelt, at disse levesteder ikke beskyttes.

Offentligt tilgængelige artsdatasæt beror i vid udstrækning på civilbefolkningens indtastninger, hvorfor disse må betegnes som mangelfulde. Der er flere eksempler på lokale observationer af markfirben og stor vandsalamander i både Hyllested, Hyllested Skovgårde samt på strækningen her imellem. En beslutningstagning på baggrund af disse data, **uden** understøttende feltundersøgelse, på trods af, at flere arter har kendt udbredelse i området, fremstår derfor som mangelfuld og lever ikke op til forvaltningsmæssig praksis ved f.eks. udarbejdelse af miljøkonsekvensvurdering. Der lægges her vægt på, at der er tale om et IE-brug.

Arter beskyttet jf. habitatdirektivets bilag IV er vi, som EU medlemsland, forpligtet til ifht. at sikre arternes økologiske funktionalitet. Dette begreb omfatter ikke blot forsætlige drab på individer, men en overordnet sikring af yngle- og rasteområder, spredningsmuligheder samt genetisk variation. En forringelse af potentielle levesteder vil således betegnes som en negativ påvirkning. Adgang til genetisk variation mellem metapopulationer og hovedpopulation er afgørende for arters genetiske robusthed, hvorfor en evt. yderligere fragmentering mellem populationer kan være en kritisk påvirkning af arternes økologiske funktionalitet.

Kommunen mangler feltundersøgelser af de beskyttede arter.

Da det er blevet os bekendt, at ansøger nyligt er meldt til kommunen og politi for overtrædelse af Dyrevelfærdsloven og Habitatbekendtgørelsen, pga. overlagt ødelæggelse af en grævlingegrav, ser vi derfor med ekstra stor bekymring på beskyttelsen af vores omgivende natur, miljø og IV-4 arter. Der er tale om 2 anmeldelser af ansøger, heraf er der et vidne i sagen, og der er også omfattende billeddokumentation, både før og efter ødelæggelsen.

Med udgangspunkt i ovenstående høringssvar, anmoder vi om, at kommunen giver et afslag til ansøger om udvidelse af svinefarmen på Stenledvej 5, subsidiært at miljøgodkendelsen hjemvises til fornyet og dokumenteret vurdering af konsekvenserne for tung trafik, gyllestank, drikkevand, natur og miljø.

Med udgangspunkt i loven kræver vi, i så fald, en forudgående trafikundersøgelse, herunder med henblik på etablering af terræn, en lugtgene-undersøgelse, en ændring af lokationen af gylletanken samt emissionsreducerende foranstaltninger.

På vegne af foreningen,
[redacted] forperson
Miljøforeningen Hyllested og Omegn

From: Miljøforeningen Hyllested og omegn
Sent: Thu, 05 Mar 2026 19:00:00 +0000
To: Landbrug
Subject: Høringssvar fra Miljøforeningen Hyllested og Omegn
Attachments: Høringssvar final.pdf, image0 (7).jpeg
Categories: MARB

[EKSTERN EMAIL] Klik ikke på links eller vedhæftede filer, medmindre du har fuld tillid til afsenderen.

Kære Marlene

Vedlagt er vores høringssvar ifm. sagsnummer 24/26100 - udvidelse af svinefarm, Stenledvej 5, Hyllested, 8400 Ebeltoft.

Kommunen modtager både vores høringssvar via mail og via digital post.

De bedste hilsener,

[redacted]
Miljøforeningen Hyllested og omegn.

Afsendt med Navn sikker e-mail.

Uge 9 Minimum 3

Notering: af [Navn] porter

23/2 Transport med grise - lille vogn - inden Middag (ingen billeder/film) - en [Navn]

26/2 2 T[Navn] ca. kl. 6-6^{30} og igen kl. 7^{30}-8^{00} (Blev filmet på returturen kl. 8^{30}
x Videoklip med Traktor VS. skrabde bil + billeder (De store vogne)

Ugl. 10 2/3 Gyllevogn kl. 16^{44} (retur - ikke sikkert det er hamm[er]
x billeder + filmklip

Minimum 6

3/3 Tirs 1 Transport med grise kl. 6^{20}
(ingen billeder/film) - den mindre rede

4/3 ons 1 Transport ~~dyr~~ m. grise kl. 13^{40} + retur
x billede + filmklip - den mindre rede

5/3 tors 4 Transporter med grise ca. 6^{30} igen kl. 7^{50} igen 8^{30} igen 10^{35}
x film + billeder fra flere kørsler) Mine traktorkørsel

From: Navn
Sent: Tue, 3 Mar 2026 15:57:39 +0100
To: Landbrug
Subject: Att. Navn
Categories: MARB

[EKSTERN EMAIL] Klik ikke på links eller vedhæftede filer, medmindre du har fuld tillid til afsenderen.

Kære Navn ,

Jeg skriver fordi jeg er rystet over at I har valgt at godkende udvidelsen af svinebruget på Stenledvej 5 i Hyllested, sagsnummer: 24/26100

I Kommuneplan 2024-2036 beskriver I hvordan Syddjurs rummer enestående natur og landskaber. I skriver om balancen mellem udnyttelse og beskyttelse, og at det i sidste ende handler om hvordan vi vil leve i Syddjurs Kommune! Hvilket er præcis hvad det handler om for mig. For i vores lokalområde arbejdes der lige netop med klimalavbundsprojekter, små skala landbrug, vild natur og vi grænser op til/er en del af Nationalpark Mols bjerge. Indsatser der ifølge kommuneplanen både skal styrke biodiversiteten og beskytte vandmiljøet.
Det sender, for mig, et signal om en kommune der vil naturen, miljøet og klimaet.

Derfor virker det virkelig skævt at udvide en intensiv husdyrproduktion i det samme område!?

Jeg ved at der findes truede arter som stor vandsalamander og markfirben i området - jeg har selv fundet dem, i baghaven med mine børn. Det ønsker jeg også at de kommende generationer, som vokser op her i landsbyerne kan få lov til. Når I skriver i kommuneplanen at I vil sikre fokuseret naturbeskyttelse af
truede arter og skabe sammenhængende natur, så forventer jeg også at det bliver taget alvorligt i praksis. Der er i miljøkonsekvensrapporten ikke foretaget nogle undersøgelser
af det konkrete område hvor udvidelsen skal finde sted?

En af de kvaliteter I selv fremhæver ved at bosætte sig i Syddjurs Kommune er nærheden til naturen og vandet. Det er også derfor jeg har bosat mig her!
Det er derfor, jeg har valgt at have min hverdag her og lade mine børn vokse op her.
En udvidelse af et i forvejen stort svinebrug betyder selvfølgelig flere dyr og dermed mere tung trafik, mere aktivitet, mere udledning af gasser, flere lugt gener og
direkte påvirkning af vores drikkevand.
Det vil uden tvivl have negativ indflydelse på vores lokalsamfund. Det tror jeg ikke udregninger ud fra generelle vilkår kan skrive sig ud af!

Jeg har svært ved at forstå at I kan godkende sådan en udvidelse uden konkret at vise hvordan den hænger sammen med den retning og de værdier kommunen selv har formuleret?

Det her handler om hvilken retning vi ønsker for vores lokalområde – og om kommunen faktisk mener det, når de taler om natur, biodiversitet og liv i naturen?

Jeg håber at I vil tage denne bekymring alvorligt og på det aller-kraftigste genoverveje jeres godkendelse af udvidelsen af svindebruget!

På forhånd tak,

Med venlig hilsen Navn
Skovgårde Bygade 7, 8400 Ebeltoft

Til Navn . Ebeltoft 22-02-2026

Vedr. sag nr. 24/26100

Klage vedrørende udkast til miljøgodkendelse for svineproduktion på Stenledvej 5, 8400 Ebeltoft.

Selv om vi som beboer i Hyllested Skovgårde ikke er høringsberettiget ift. godkendelsen, vil jeg hermed gerne indsende en klage over godkendelsen, da den indbefatter konsekvenser for beboerne her i landsbyen.

I kommunens miljøgodkendelse punkt 30 står der: "Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, støv, støj, rystelser, transport eller lignende.

Efter udkastet vil gylleudspredningen blive forøget, og en stor del af denne gylle vil ende på marker i Hyllested Skovgårde, da ejeren af Stenledvej 5 har købt en gård med tilstødende marker til dette. Selv om gyllespredningen vil overholde normerne, vil det blive en enorm belastning for vores lille landsby:

For det første vil lugtgenerne blive voldsomme, når vinden vender i den rigtige retning. Desuden vil nitratudslip og andre kemikalier/ giftstoffer (fx kobber) have fatale følger for grundvandet og markerne på sigt. - Landsbyen har de sidste år haft stor tilgang af unge tilflyttere med børn, der skal vokse op under disse betingelser.

Tiltaget står i stor kontrast til, at Syddjurs kommune de senere år har udråbt sig til en bæredygtig og grøn kommune.

Desuden vil de mange gyllekørsler blive en belastning for landsbyen, som slet ikke er gearet til megen trafik. Mange huse ligger lige ud til vejen, og her er et vejkryds, hvor biler skal passere. I forvejen er der en del trafik, især i forårs- og sommermånederne. Ud over at de ældre huse kan blive berørt af trafik, vil det medføre støjgener - og igen være til stor gene for de mange børn i landsbyen, der ikke kan færdes så frit - og selvfølgelig også alle andre beboere.

På længere sigt kan al denne belastning også gå ud over husenes værdi. Desuden vil selve vejene blive belastede af trafikken. - Dette står i skærende kontrast til det, der pastås i godkendelsen: 'Transport vil ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Rystelser fra transporter i forbindelse med driften forventes ikke at give gener for omgivelserne'.

Der er i rapporten slet ikke noget konkret om, hvor stor en belastning trafik, lugtgener m.m. vil blive for vores lille, idylliske landsby, der de senere år har tiltrukket mange turister om sommeren

og en del tilflyttere. Der står heller intet om antal af transporter pr år eller uger. og dermed jo intet om den kumulative effekt af lugt fra talrige transporter gennem byen, der kan påvirke både boliger og trivslen i landsbyen.

Miljøgodkendelsen er således baseret på ufuldstændige oplysninger og opfylder ikke husdyrbruglovens krav om vurdering af miljøpåvirkninger fra hele driftsaktiviteten inkl. lugtgener og transport.

Så selv om Hyllested Skovgårde ligger et stykke fra Stenledvej, vil vi i høj grad blive berørt af svineproduktionen på Stenledvej 5, hvorfor jeg vil opfordre til, at miljøgodkendelsen trækkes tilbage.

Med venlig hilsen

Navn

[redacted]

Jægergårdsvej 6

8400 Ebeltoft

Klage over gylleudkørsel og udbringningsgener ved Hyllested Skovgårde og Jernhatten

Til Syddjurs Kommune, Natur og Miljø
Att.: Navn
Vedr.: § 16 a-miljøgodkendelse, Stenledvej 5, 8400 Ebeltoft (sagsnr. 24/26100)

Jeg indgiver hermed en klage over den meddelte miljøgodkendelse for Stenledvej 5 med fokus på de forventede gener fra gylleudkørsel og selve udbringningen på markarealer, der påvirker Hyllested Skovgårde og Jernhatten i Naturpark Navn . Klagen vedrører specifikt de lokale forhold i vores lille landsby, hvor mange huse ligger tæt på vejforløbet, og hvor mange børn færdes dagligt til fods og på cykel. Vi beder kommunen sikre, at de lokale hensyn – sundhed, sikkerhed, natur og rekreative værdier – vægtes tilstrækkeligt, før godkendelsen kan opretholdes.

1) Markant stigning i transporter – men ukendt lokal belastning i Skovgårde

Miljøgodkendelsen forudsætter en væsentlig stigning i antallet af årlige transporter til og fra bedriften, herunder gylletransporter. Tallene er opgjort for hele bedriften, men det fremgår ikke, hvor stor en andel der konkret vil gå til markarealerne ved Hyllested Skovgårde. Vi ved således ikke, om der lokalt vil komme få eller mange udbringninger – eller om en stor del af de ekstra gylletransporter vil blive henlagt hertil. Hvis en betydelig del lægges i Skovgårde, vil det medføre hyppige og markante spidsbelastninger på de smalle veje gennem landsbyen, hvor boliger ligger helt tæt på vejbanen, og hvor børn dagligt krydser vejen.

For at illustrere usikkerheden: De samlede gylletransporter stiger fra 260 til 488 årligt, dvs. **228 ekstra** transporter. Vi ved ikke, hvor mange af disse 228 der rammer Skovgårde – men hvis en stor del (eller i værste fald alle) henlægges til de nærmeste marker her, vil det være en markant forøgelse af den lokale trafik- og lugtbelastning sammenlignet med i dag.

Det er oplyst, at transporter hovedsageligt skal ske i dagtimerne, men at der i udbringningssæsoner kan forekomme kørsel i aften- og nattetimer. Dette forstærker generne, fordi støj, lys, lugt og tung trafik i aftentimer og tidlig morgen påvirker nattesøvn, tryghed og hverdag. Samtidig kan kommunen ifølge godkendelsen ikke regulere trafik på offentlig vej, men kun intern trafik og ind-/udkørsel fra bedriften. Hvis kommunen heller ikke kan regulere, hvor mange udbringninger der i praksis lander i Skovgårde, står vi som landsby reelt uden effektiv beskyttelse mod gentagne og koncentrerede udbringningsforløb.

2) Udbringning og lugt: stigende emissionsniveau og modelafhængig overholdelse

Godkendelsen beskriver, at lugtemissionen fra anlægget stiger. Standardberegningen i ansøgningssystemet kunne ikke overholde lugtgenekriteriet til samlet bebyggelse, og overholdelsen er i stedet opnået via en detaljeret OML-beregning baseret på tekniske forudsætninger som miljøkryds og forhøjede afkast. Denne overholdelse er følsom over for

driftsafvigelser og siger intet om de lugtspidser, der opstår ved omrøring og udbringning på de nærmeste marker ved Skovgårde. Netop disse perioder erfarer vi som de væsentligste og mest generende. Det understreger behovet for konkrete, lokale vilkår knyttet til udbringning – ikke kun til staldanlæggets afkast.

3) Vores erfaring: alvorlig hændelse sidste år

Sidste år oplevede vi en meget alvorlig udbringningshændelse i Skovgårde i forbindelse med en gyllespredning: Lugten var gennemtrængende og langvarig, og den kunne mærkes helt ned mod Jernhatten. Beboere, herunder familier med børn, måtte ændre daglige rutiner og ophold udendørs. Denne erfaring viser, at generne ikke er hypotetiske, men reelle – og at de opstår netop ved omrøring og spredning på marknære arealer.

4) Sundhedsmæssige bekymringer ved omrøring og udbringning

Omrøring, pumpning og udbringning af gylle kan frigive gasser og aerosoler, som kan give øjen- og luftvejsirritation, hovedpine, kvalme og ubehag – særligt tæt på kilden. I et tæt beboet landsbymiljø som Skovgårde, med mange børn og ældre, er der behov for en forsigtighedstilgang. Når udbringning foregår på marker umiddelbart op til boligområder og opholdsarealer, bør tidsvinduer, vind-/vejr-kriterier og valg af udbringningsmetode reguleres skærpet for at begrænse eksponering og gener.

5) Rekreative og lokale erhvervsmæssige hensyn – Jernhatten og Ebeltoft Gårdbryggeri

Jernhatten og Naturpark Navn er centrale for natur- og friluftsoplevelser i området. Gentagne lugtspidser i udbringningsperioder forringer naturoplevelsen for beboere og besøgende. Samtidig er Ebeltoft Gårdbryggeri en lokal arbejdsgiver og attraktion, hvor gæster netop kommer for udsigt, ro og smag. Hvis udbringning lægges op ad højsæsoner eller vindretninger mod Skovgårde/Jernhatten, undermineres de rekreative værdier og de erhvervsmæssige muligheder, som i høj grad er knyttet til natur og oplevelseskvalitet.

6) Vilkår 30 forpligter – behov for målbare, lokale vilkår

Vilkår 30 fastslår, at driften ikke må medføre væsentlige gener for omboende, herunder fra transport. I praksis er vilkåret ikke omsat til målbare, sted- og tidsbundne krav for Hyllested Skovgårde i udbringningsperioderne. Vi anmoder derfor om, at kommunen fastsætter konkrete lokalvilkår, som gør vilkåret håndhæveligt og kontrollerbart i Skovgårde.

7) Konkrete anmodninger om oplysninger for Hyllested Skovgårde

• Fordeling: En præcis fordeling af de årlige gylletransporter og udbringninger (antal og mængder) pr. marklod ved Hyllested Skovgårde samt uge-/sæsonprofil, så den lokale belastning kan vurderes og planlægges.

• Metodekrav: Oplysning og vilkår om udbringningsmetode pr. marklod (fx slæbeslanger eller nedfældning), herunder krav om de mest lugtreducerende løsninger på markerne nærmest landsbyen.

• Tidsvinduer: Udbringning begrænses til dagtimer i hverdage, med faste tidsvinduer for omrøring og spredning – ingen kørsel eller spredning i aften-/nattetimer tæt på beboelse.

• Vind-/vejr-kriterier: Bindende kriterier, så udbringning ikke sker ved vindretninger direkte mod Skovgårde/Jernhatten eller under forhold, der forværrer lugtspredning.

• Varsling: En enkel varslingsordning (fx SMS/mail) til beboere i Skovgårde før omrøring og udbringning, så familier kan planlægge aktiviteter og beskytte særligt sårbare.

• Monitorering og håndhævelse: Krav om log for omrøring/udbringning (dato, klokkeslæt, metode, vejr/vind), mulighed for borger-lugtdagbog, samt en tydelig sanktionsstige ved gentagne gener/overtrædelser.

• Rute og adfærd: Klare retningslinjer for rutevalg og hensynsfuld kørsel tæt på tæt bebyggelse (lav hastighed, minimering af spidsbelastninger i skole- og fritidstrafik).

8) Samlet konklusion

Den foreliggende godkendelse beskytter ikke tilstrækkeligt mod lokale gener fra gylleudkørsel og udbringning i Hyllested Skovgårde. Transporten stiger, emissionerne stiger, og overholdelsen af lugtgenekriterier beror på modelantagelser, mens lokale vilkår for udbringning ikke er gjort målbare og håndhævelige. I et lille landsbysamfund med mange børn og huse tæt på vejen samt væsentlige rekreative interesser ved Jernhatten og lokale arbejdspladser bør kommunen sikre en konservativ regulering med klare, stedbundne vilkår for udbringningsperioder. På den baggrund anmoder jeg om, at godkendelsen suspenderes/tilbagekaldes og hjemvises til fornyet behandling med de ovenstående krav indarbejdet.

Hvis vi skal opleve hændelser som sidste år og hvis operationsdriftsmetoder ikke kan garantere at vi ikke genoplever de gener, så kan det konkret etableres at det ER til væsentlige gener for omboende. Det vil sige at dette krav om gener derfor ikke kan opretholdes, og i så fald bør ansøgningen afvises.

Med venlig hilsen

Navn
Havmøllevej 16
8400 Ebeltoft

From: Navn
Sent: Sun, 22 Feb 2026 14:46:53 +0000
To: Landbrug
Subject: sagsnr. 24/26100
Attachments: Klage_HyllestedSkovgaarde.docx
Categories: MARB

[EKSTERN EMAIL] Klik ikke på links eller vedhæftede filer, medmindre du har fuld tillid til afsenderen.

Klage over gylleudkørsel og udbringningsgener ved Hyllested Skovgårde og Jernhatten

Til S dd urs Kommune, Natur og Miljø
Att.: Navn
Vedr.: § 16 a-miljøgodkendelse, Stenledvej 5, 8400 Ebeltoft (sagsnr. 24/26100)

Jeg indgiver hermed en klage over den meddelte miljøgodkendelse for Stenledvej 5 med fokus på de forventede gener fra lleudkørsel og selve udbringningen på markarealer, der påvirker Hyllested Skovgårde og Jernhatten i Naturpark Navn . Klagen vedrører specifikt de lokale forhold i vores lille landsby, hvor mange huse ligger tæt på vejforløbet, og hvor mange børn færdes dagligt til fods og på cykel. Vi beder kommunen sikre, at de lokale hensyn – sundhed, sikkerhed, natur og rekreative værdier – vægtes tilstrækkeligt, før godkendelsen kan opretholdes.

1) Markant stigning i transporter – men ukendt lokal belastning i Skovgårde

Miljøgodkendelsen forudsætter en væsentlig stigning i antallet af årlige transporter til og fra bedriften, herunder gylletransporter. Tallene er opgjort for hele bedriften, men det fremgår ikke, hvor stor en andel der konkret vil gå til markarealerne ved Hyllested Skovgårde. Vi ved således ikke, om der lokalt vil komme få eller mange udbringninger – eller om en stor del af de ekstra gylletransporter vil blive henlagt hertil. Hvis en betydelig del lægges i Skovgårde, vil det medføre hyppige og markante spidsbelastninger på de smalle veje gennem landsbyen, hvor boliger ligger helt tæt på vejbanen, og hvor børn dagligt krydser vejen.

For at illustrere usikkerheden: De samlede gylletransporter stiger fra 260 til 488 årligt, dvs. **228 ekstra** transporter. Vi ved ikke, hvor mange af disse 228 der rammer Skovgårde – men hvis en stor del (eller i værste fald alle) henlægges til de nærmeste marker her, vil det være en markant forøgelse af den lokale trafik- og lugtbelastning sammenlignet med i dag.

Det er oplyst, at transporter hovedsageligt skal ske i dagtimerne, men at der i udbringningssæsoner kan forekomme kørsel i aften- og nattetimer. Dette forstærker generne, fordi støj, lys, lugt og tung trafik i aftentimer og tidlig morgen påvirker nattesøvn, tryghed og hverdag. Samtidig kan kommunen ifølge godkendelsen ikke regulere trafik på offentlig vej, men kun intern trafik og ind-/udkørsel fra bedriften. Hvis kommunen heller ikke kan regulere, hvor mange udbringninger der i praksis lander i Skovgårde, står vi som landsby reelt uden effektiv beskyttelse mod gentagne og koncentrerede udbringningsforløb.

2) Udbringning og lugt: stigende emissionsniveau og modelafhængig overholdelse

Godkendelsen beskriver, at lugtemissionen fra anlægget stiger. Standardberegningen i ansøgningssystemet kunne ikke overholde lugtgenekriteriet til samlet bebyggelse, og overholdelsen er i stedet opnået via en detaljeret OML-beregning baseret på tekniske forudsætninger som miljøkryds og forhøjede afkast. Denne overholdelse er følsom over for driftsafvigelser og siger intet om de lugtspidser, der opstår ved omrøring og udbringning på de nærmeste marker ved Skovgårde. Netop disse perioder erfarer vi som de væsentligste og mest generende. Det understreger behovet for konkrete, lokale vilkår knyttet til udbringning – ikke kun til staldanlæggets afkast.

3) Vores erfaring: alvorlig hændelse sidste år

Sidste år oplevede vi en meget alvorlig udbringningshændelse i Skovgårde i forbindelse med en gyllespredning: Lugten var gennemtrængende og langvarig, og den kunne mærkes helt ned mod Jernhatten. Beboere, herunder familier med børn, måtte ændre daglige rutiner og ophold udendørs. Denne erfaring viser, at generne ikke er hypotetiske, men reelle – og at de opstår netop ved omrøring og spredning på marknære arealer.

4) Sundhedsmæssige bekymringer ved omrøring og udbringning

Omrøring, pumpning og udbringning af gylle kan frigive gasser og aerosoler, som kan give øjen- og luftvejsirritation, hovedpine, kvalme og ubehag – særligt tæt på kilden. I et tæt beboet landsbymiljø som Skovgårde, med mange børn og ældre, er der behov for en forsigtighedstilgang. Når udbringning foregår på marker umiddelbart op til boligområder og opholdsarealer, bør tidsvinduer, vind-/vejr-kriterier og valg af udbringningsmetode reguleres skærpet for at begrænse eksponering og gener.

5) Rekreative og lokale erhvervsmæssige hensyn – Jernhatten og Ebeltoft Gårdbryggeri

Jernhatten og Naturpark Navn er centrale for natur- og friluftsoplevelser i området. Gentagne lugtspidser i udbringningsperioder forringer naturoplevelsen for beboere og besøgende. Samtidig er Ebeltoft Gårdbryggeri en lokal arbejdsgiver og attraktion, hvor gæster netop kommer for udsigt, ro og smag. Hvis udbringning lægges op ad højsæsoner eller vindretninger mod Skovgårde/Jernhatten, undermineres de rekreative værdier og de erhvervsmæssige muligheder, som i høj grad er knyttet til natur og oplevelseskvalitet.

6) Vilkår 30 forpligter – behov for målbare, lokale vilkår

Vilkår 30 fastslår, at driften ikke må medføre væsentlige gener for omboende, herunder fra transport. I praksis er vilkåret ikke omsat til målbare, sted- og tidsbundne krav for Hyllested Skovgårde i udbringningsperioderne. Vi anmoder derfor om, at kommunen fastsætter konkrete lokalvilkår, som gør vilkåret håndhæveligt og kontrollerbart i Skovgårde.

7) Konkrete anmodninger om oplysninger for Hyllested Skovgårde

• Fordeling: En præcis fordeling af de årlige gylletransporter og udbringninger (antal og mængder) pr. marklod ved Hyllested Skovgårde samt uge-/sæsonprofil, så den lokale belastning kan vurderes og planlægges.

• Metodekrav: Oplysning og vilkår om udbringningsmetode pr. marklod (fx slæbeslanger eller nedfældning), herunder krav om de mest lugtreducerende løsninger på markerne nærmest landsbyen.

• Tidsvinduer: Udbringning begrænses til dagtimer i hverdage, med faste tidsvinduer for omrøring og spredning – ingen kørsel eller spredning i aften-/nattetimer tæt på beboelse.

• Vind-/vejr-kriterier: Bindende kriterier, så udbringning ikke sker ved vindretninger direkte mod Skovgårde/Jernhatten eller under forhold, der forværrer lugtspredning.

• Varsling: En enkel varslingsordning (fx SMS/mail) til beboere i Skovgårde før omrøring og udbringning, så familier kan planlægge aktiviteter og beskytte særligt sårbare.

• Monitorering og håndhævelse: Krav om log for omrøring/udbringning (dato, klokkeslæt, metode, vejr/vind), mulighed for borger-lugtdagbog, samt en tydelig sanktionsstige ved gentagne gener/overtrædelser.

• Rute og adfærd: Klare retningslinjer for rutevalg og hensynsfuld kørsel tæt på tæt bebyggelse (lav hastighed, minimering af spidsbelastninger i skole- og fritidstrafik).

8) Samlet konklusion

Den foreliggende godkendelse beskytter ikke tilstrækkeligt mod lokale gener fra gylleudkørsel og udbringning i Hyllested Skovgårde. Transporten stiger, emissionerne stiger, og overholdelsen af lugtgenekriterier beror på modelantagelser, mens lokale vilkår for udbringning ikke er gjort målbare og håndhævelige. I et lille landsbysamfund med mange børn og huse tæt på vejen samt væsentlige rekreative interesser ved Jernhatten og lokale arbejdspladser bør kommunen sikre en konservativ regulering med klare, stedbundne vilkår for udbringningsperioder. På den baggrund anmoder jeg om, at godkendelsen suspenderes/tilbagekaldes og hjemvises til fornyet behandling med de ovenstående krav indarbejdet.

Hvis vi skal opleve hændelser som sidste år og hvis operationsdriftsmetoder ikke kan garantere at vi ikke genoplever de gener, så kan det konkret etableres at det ER til væsentlige gener for omboende. Det vil sige at dette krav om gener derfor ikke kan opretholdes, og i så fald bør ansøgningen afvises.

Med venlig hilsen

Navn
Havmøllevej 16
8400 Ebeltoft

From: Navn
Sent: , 22 Feb 2026 20:48:36 +0000
To: Virksomheder; Landbrug
Subject: Klage over gylleudkørsel og udbringningsgener ved Hyllested Skovgårde og Jernhatten
Categories: MARB

[EKSTERN EMAIL] Klik ikke på links eller vedhæftede filer, medmindre du har fuld tillid til afsenderen.

Til S dd urs Kommune, Natur og Miljø
Att.: Navn
Vedr.: § 16 a-miljøgodkendelse, Stenledvej 5 (sagsnr. 24/26100)

Jeg indgiver hermed klage over den meddelte miljøgodkendelse med særligt fokus på gener fra gylletransport og udbringning på arealer ved Hyllested Skovgårde og Jernhatten i Naturpark Navn .

Godkendelsen indebærer en markant stigning i antallet af transporter (fra 260 til 488 årligt), men uden konkret oplysning om, hvor stor en del der vil belaste Hyllested Skovgårde. Dermed foreligger der ikke en tilstrækkelig vurdering af den lokale trafikale, støjmæssige og lugtmæssige påvirkning i et tæt bebygget landsbymiljø med mange børn og boliger direkte ud til vejen.

Lugtemissionen fra anlægget stiger, og overholdelse af lugtkrav beror på modelberegninger. Der er ikke fastsat konkrete, stedbundne vilkår for omrøring og udbringning på de marknære arealer ved Skovgårde, hvor lugtspidser reelt opleves. Erfaringer fra sidste års udbringning dokumenterer, at generne kan være omfattende og langvarige – helt ned mod Jernhatten.

Vilkår 30 forudsætter, at driften ikke medfører væsentlige gener for omboende. Dette er ikke operationaliseret i målbare og håndhævelige lokalvilkår for udbringningsperioderne. Der mangler:

- Præcis fordeling af transporter og udbringninger pr. marklod ved Skovgårde
- Bindende tidsvinduer (ingen aften-/natkørsel nær beboelse)
- Vind- og vejrbaserede begrænsninger
- Krav om mest lugtreducerende udbringningsmetoder
- Logføring, varsling og effektiv håndhævelse

Uden sådanne vilkår kan det ikke afvises, at driften vil medføre væsentlige gener for omboende. Såfremt gentagne hændelser som sidste år forekommer, vil betingelsen om, at der ikke må opstå væsentlige gener, reelt ikke være opfyldt.

På denne baggrund anmodes om, at godkendelsen suspenderes og hjemvises til fornyet behandling med konkrete og stedbundne vilkår for Hyllested Skovgårde og de rekreative områder ved Jernhatten.

Med venlig hilsen

Navn
Havmøllevej 7
8400 Ebeltoft

Navn
Telefon nr.
E-mail

Anmodning om partstatus og begrundelse – Sagsnr. 24/26100 - Miljøgodkendelse til svineproduktion, Stenledvej 5, 8400 Ebeltoft

Jeg er ejer/beboer af Gl. Stationsvej 4, 8400 Hyllested, Ebeltoft.

Jeg er, af kommunen blevet telefonisk oplyst, at jeg ikke anses for part, idet min ejendom ligger over 960 meter fra husdyrbruget, svarende til den beregnede BAT-geneafstand.

Jeg har undersøgt afstanden via googlemaps, og ifølge den ligger min ejendom 953,41 meter i fugleflugtlinje fra Stenledvej 5.

Det bemærkes desuden
1. At der, ifølge beregningerne, vil ske en væsentlig forøgelse af lugtemissionen på ca. 50 % i forhold til nudrift. Fra 54.035 OU/s til 81.898 OU/s. Dvs. en stigning på 27.863 OU/s, hvilket svarer til en stigning på ca. 50%.

Der er således tale om en markant forøgelse af lugtemissionen, som vil påvirke ophold på min samt andre naboers bopæl - også selvom vi bor længere væk end 960 meter.

2. I jeres miljøgodkendelse under punkt 30 står der at: "Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra lys, støv, støj, rystelser, transport eller lignende."

Imidlertid vil miljøgodkendelsen medføre øget tung trafik på Hyllested Bygade, som min ejendom ligger lige ud til. Bygaden er allerede plaget af periodevis tung trafik fra ansøger, der medfører gener i form af lugt, støj og rystelser,

Med kommunens godkendelse kan der forventes en markant forøgelse af tung trafik fra ansøgers ene svinefarm på Stenledvej 5 til hans svinefarm i den anden ende af byen på Stormosevej i forbindelse med den generelle drift.

Øget tung trafik kan medføre:

* Øget støjbelastning
* Øget luftbåren ammoniak og partikler
* Risiko for uheld og spild

Derudover kan jeg, i miljøgodkendelsen læse følgende.

"Jordflytning. Området, hvorpå der bygges, er udenfor jordforureningskortlægning, og jorden betragtes derfor som ren. Der anvendes fyldsand fra grusgrav til terrænregulering ved byggeri af staldene, hvilket der ikke skal søges seperat miljøgodkendelse og landzonetilladelse til. Der terrænreguleres 1.5 meter, hvilket er vurderet at være acceptabelt.

Hvis jorden skal bortskaffes til grusgrav eller et modtageranlæg, skal det anmeldes i Flytjoed.dk inden flytningen kan finde sted.

Ovenstående finder jeg dybt bekymrende og juridisk relevant ifht min boligs beliggenhed lige ud til Hyllested Bygade, da projektet indebærer terrænregulering med tilkørsel af fyldsand fra ansøgers grusgrav til Stenledvej 5 - og potentielt retur. Denne transport må anses som en forudsigelig og væsentlig miljøpåvirkning lige ude foran min ejendom, hvor støv- og støjgener er uundgåeligt.

Det bemærkes endvidere, at transporten er en forudsætning for projektets realisering.

Efter miljøvurderingslovens paragraf 20 og 24, skal der foretages vurdering af projektets samlede og kumulative miljøpåvirkning, herunder transport i både anlægs- og driftsfasen.

Partstatus beror efter forvaltningslovens § 2 på en konkret vurdering af, om der foreligger en væsentlig, individuel og retlig interesse i sagens udfald.

En generel henvisning til BAT-afstand kan ikke i sig selv afskære partstatus, særligt når der sker væsentlig emissionsforøgelse og ændret trafikbelastning.

En anden ikke uvæsentlig faktor er, at alle beboere i Hyllested deler samme vandboring.

Jeg anmoder derfor om:
- At blive anerkendt som part i sagen
- Alternativt en skriftlig, konkret og begrundet afgørelse for, hvorfor min ejendom behandles anderledes end øvrige nærliggende ejendomme, da jeg vil vedkende jeres afslag og begrundelse i en klage til miljø- og Fødevareklagenævnet.

Såfremt der ikke er foretaget en konkret vurdering af trafikpåvirkningen for min ejendom, anmodes dette ligeledes oplyst.

Med venlig hilsen

[redacted]
Gl. Stationsvej 4

Klage vedrørende udkast til miljøgodkendelse for svineproduktion på Stenledvej 5, 8400 Ebeltoft.

Til: Syddjurs Kommune, Natur & Miljø
Att: Navn
Vedr. Sagsnr. 24/26100

Som beboer i Hyllested Skovgårde ønsker jeg hermed at klage over miljøgodkendelsen af Udvidelsen af svineproduktionen på Stenledvej 5. I kommunens miljøgodkendelse punkt 30 står der: *"Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, støv, støj, rystelser, transport eller lignende."* Efter udkastet vil gylleudspredningen stige med 88% - en stigning fra 260 til 488 gyllestransporter*, og en stor del af denne gylle vil ende på marker i Hyllested Skovgårde, da ejeren af Stenledvej 5 har købt en gård med tilstødende marker til dette. Selv om gyllespredningen vil overholde normerne, vil det blive en enorm belastning for vores lille landsby: For det første vil lugtgenerne blive voldsomme, når vinden vender i den rigtige retning. Desuden vil nitratudslip og andre kemikalier/ giftstoffer (fx kobber) have fatale følger for grundvandet og markerne på sigt.

Belastning af et naturskønt område med turisme og truede dyrearter:

Med Naturpark Navn og Jernhatten som nabo, vil lugtgener og øget transport gå ud over turismen og de mennesker som elsker naturen i området. Dertil kommer truslen over for de truede dyrearter , såsom grævling, vandsalamander og markfirben opholder sig i området.

Bekymring for vores børn

Vi er som tilflyttere med børn meget påvirkede af, at vores børn muligvis skal vokse op i gyllestank og en stor stigning i tung trafik, som gør livet på vejene mere usikker. Tiltaget står i stor kontrast til, at Syddjurs Kommune de senere år har udråbt sig til en bæredygtig og grøn kommune. Desuden vil de mange gyllekørsler blive en belastning for landsbyen, som slet ikke er gearet til megen trafik. Mange huse ligger lige ud til vejen, og her er et vejkryds, hvor biler skal passere. I forvejen er der en del trafik, især i forårs- og sommermånederne. Ud over at de ældre huse kan blive berørt af trafik, vil det medføre støjgener. På længere sigt kan al denne belastning også gå ud over husenes værdi.

Desuden vil selve vejene blive belastede af trafikken. Dette står i skærende kontrast til det, der påstås i godkendelsen: *"Transport vil ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Rystelser fra transporter i forbindelse med driften forventes ikke at give gener for omgivelserne".* Der er i rapporten slet ikke noget konkret om, hvor stor en belastning trafik, lugtgener m.m. vil blive for vores lille landsby, der de senere år har tiltrukket mange turister om sommeren og en del tilflyttere.

Så selv om Hyllested Skovgårde ligger et stykke fra Stenledvej, vil vi i høj grad blive berørt af svineproduktionen på Stenledvej 5, hvorfor jeg vil opfordre til, at miljøgodkendelsen trækkes tilbage.

Med venlig hilsen

Navn og Navn

Gl. Mejerivej 6, 8400 Hyllested Skovgårde

Transporter *

Transporter (Antal/år)	Før godkendelse	Efter godkendelse
Transport af foder	6	12
Korn	30	80
Afhentning af smågrise	20	100

45

Afhentning af slagtesøer	26	26
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	260	488
Affald	52	52
Levering af diesel	12	1
Transporter i alt	458	811

From: Navn
Sent: , 28 Feb 2026 17:12:42 +0100
To: Landbrug
Subject: Vedr.: Høring om udvidelse af svineproduktion på Stenledvej 5
Categories: MARB

[EKSTERN EMAIL] Klik ikke på links eller vedhæftede filer, medmindre du har fuld tillid til afsenderen.

Til Syddjurs Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Vedr.: Høring om udvidelse af svineproduktion på Stenledvej 5

Jeg, Navn , Kirkevænget 17 afstand til Stenledvej 5 cirka 1 km - afgiver hermed høringssvar vedrørende den ansøgte udvidelse af svineproduktionen på Stenledvej 5 og skal opfordre kommunen til at afslå ansøgningen på det foreliggende grundlag, idet projektet efter min vurdering indebærer væsentlige og utilstrækkeligt belyste konsekvenser for lokalområdet, miljøet og borgernes sundhed.

Nedenfor fremføres mine væsentligste bemærkninger.

---

1. Trafikbelastning og trafiksikkerhed

Udvidelsen må forventes at medføre en mærkbar stigning i tung trafik i form af transporter af dyr, foder, gylle og maskiner. Det lokale vejnet består af smalle landveje uden infrastruktur til væsentligt øget tung trafik.

En intensivering af trafikken vil efter min vurdering:

- forringe trafiksikkerheden for børn og øvrige bløde trafikanter, vi har selv 3 børn under 6 år
- øge risikoen for ulykker og farlige situationer
- medføre slid på veje, rabatter, diger og vejkanter

- skabe støj, vibrationer og utryghed i lokalområdet

Jeg finder det væsentligt, at kommunen foretager en konkret vurdering af vejnettets kapacitet og sikkerhed. Hvis vejnettet ikke kan håndtere en udvidelse uden væsentlige gener og risici, taler dette i sig selv imod godkendelse.

---

2. Vandmiljø og nærliggende sø

Jeg er bekendt med, at der findes en sø i nærheden af anlægget. Afstandskrav og beskyttelseshensyn til vandmiljø har netop til formål at forebygge næringsstofbelastning og naturforringelse.

En udvidelse af produktionen vil øge presset på arealerne og dermed risikoen for udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet. Jeg finder det derfor afgørende, at kommunen dokumenterer, at projektet ikke indebærer øget risiko for påvirkning af søen eller tilknyttede naturinteresser.

Hvis dette ikke kan dokumenteres med tilstrækkelig sikkerhed, bør ansøgningen efter min opfattelse ikke imødekommes.

---

3. Drikkevand, nitrat og sundhed

Udvidelsen vil indebære øget håndtering og udbringning af husdyrgødning og dermed potentiel øget risiko for nitratudvaskning til grundvandet.

Rent drikkevand er en helt grundlæggende ressource, og små børn er særligt sårbare over for forhøjet nitratindhold i drikkevand. Når der foreligger usikkerhed om påvirkningen af grundvandet, finder jeg det rimeligt, at forsigtighedsprincippet tillægges væsentlig vægt i kommunens vurdering.

---

4. Lugtgener og påvirkning af naboejendomme

En udvidelse af svineproduktionen vil uundgåeligt medføre øget lugtemission fra stalde, gyllebeholdere samt ved udbringning af husdyrgødning.

Lugt fra svineproduktion kan være vedvarende og intensiv og opleves ofte som særligt generende i varme perioder, hvor borgere naturligt opholder sig mere udendørs og har åbne vinduer. Dette kan påvirke livskvalitet, trivsel og brugen af egne haver og opholdsarealer væsentligt. Vi er ofte påvirket af voldsomme lugtgener og fluer i hundredvis i vores hus i sommerhalvåret.

Selv hvis de vejledende lugtgrænser formelt kan overholdes efter beregningsmodeller, er det ikke ensbetydende med, at generne i praksis vil være uvæsentlige. Oplevet lugtbelastning afhænger blandt andet af vindforhold, terræn og lokale mikroklimatiske forhold.

Jeg finder det derfor nødvendigt, at kommunen:

- foretager en grundig og realistisk vurdering af den samlede lugtpåvirkning
- inddrager nabobeboelsernes faktiske afstand og placering
- vurderer risikoen for hyppige lugtepisoder
- tager hensyn til den samlede belastning i området

Såfremt der er risiko for væsentlige og vedvarende lugtgener for naboer, bør dette tillægges betydelig vægt i afgørelsen.

---

5. Samlede miljøpåvirkninger

Udvidelsen vil samlet set kunne medføre:

- øget ammoniakbelastning af naturarealer
- øget lugtbelastning i lokalområdet
- øget klimabelastning fra husdyrproduktionen
- større pres på jord og økosystemer

Efter min opfattelse bør disse forhold vurderes samlet og ikke isoleret, da den kumulative belastning kan være afgørende.

---

6. Naturhensyn og beskyttede arter

Jeg er blevet gjort opmærksom på oplysninger om, at der tidligere kan være foretaget indgreb i et grævlingebo på arealer knyttet til driften.

Da grævlingen er en beskyttet art, og dens yngle- og rasteområder er beskyttet efter naturbeskyttelsesreglerne, finder jeg det relevant, at kommunen undersøger dette forhold og inddrager det i den samlede vurdering af naturhensyn og driftspraksis.

---

7. Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående finder jeg, at projektet rejser væsentlige spørgsmål om:

- trafiksikkerhed og vejkapacitet

- vandmiljø og naturbeskyttelse
- drikkevand og sundhed
- lugtgener og nabohensyn
- samlede miljøpåvirkninger

Jeg finder derfor, at ansøgningen ikke bør imødekommes på det foreliggende grundlag, og opfordrer kommunen til enten at afslå ansøgningen eller kræve yderligere dokumentation og vurdering, før der træffes afgørelse.

Med venlig hilsen

Navn

From: Navn
Sent: Sat, 28 Feb 2026 19:30:19 +0100
To: Landbrug
Subject: Vedr.: Høring om udvidelse af svineproduktion på Stenledvej 5
Categories: MARB

[EKSTERN EMAIL] Klik ikke på links eller vedhæftede filer, medmindre du har fuld tillid til afsenderen.

Til Syddjurs Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen

Vedr.: Høring om udvidelse af svineproduktion på Stenledvej 5

Jeg, Navn , bosat på Kirkevænget 17 ca. 1 km fra anlægget, afgiver hermed høringssvar og opfordrer kommunen til ikke at imødekomme ansøgningen på det foreliggende grundlag.

Udvidelsen må forventes at medføre øget tung trafik på smalle landveje, hvilket efter min vurdering vil forringe trafiksikkerheden. Som familie med tre små børn giver dette anledning til særlig bekymring.

Vi oplever allerede i dag perioder med lugtgener og mange fluer i sommerhalvåret, og en udvidelse må forventes at forværre disse forhold og påvirke vores trivsel og brug af bolig og udearealer.

Samtidig giver øget udbringning af husdyrgødning anledning til bekymring for påvirkning af grundvand og drikkevand, hvilket er særligt vigtigt for børns sundhed. Den nærliggende sø og naturen i området bør ligeledes beskyttes mod øget belastning.

Jeg finder derfor, at projektets konsekvenser for trafiksikkerhed, sundhed, natur og miljø ikke er tilstrækkeligt belyst, og opfordrer kommunen til enten at afslå ansøgningen eller kræve en mere grundig vurdering, før der træffes afgørelse.

Med venli hilsen
Navn

Til Navn
Syddjurs Kommune

Vedrørende høring om ansøgning om miljøgodkendelse til husdyrbruget på Stenledvej 5, 8400 Ebeltoft

Jeg afgiver hermed høringssvar i ovennævnte sag og skal tydeligt tilkendegive min modstand mod den ansøgte udvidelse af svineproduktionen.

Hyllested er et mindre landsbysamfund, som allerede i væsentlig grad er belastet af to eksisterende svinebrug placeret mindre end 500 meter fra bygrænsen. De nuværende aktiviteter medfører betydelige og tilbagevendende gener i form af lugt, tung trafik samt forurening af vejarealer med gylle- og jordrester.

Efter min opfattelse må kommunen ved behandlingen af ansøgningen foretage en samlet og konkret vurdering af den kumulative belastning, som området allerede er underlagt. Det er afgørende, at der ikke alene ses på den ansøgte udvidelse isoleret, men på den samlede påvirkning af lokalsamfundet.

Miljøbeskyttelseslovens grundlæggende principper tilsiger, at borgere skal beskyttes mod væsentlige gener, herunder lugt, støj og trafikale belastninger. De eksisterende forhold opleves allerede som markante. En yderligere udvidelse vil efter al sandsynlighed forværre generne og dermed overskride, hvad der med rimelighed kan pålægges et mindre landsbysamfund.

Trafiksikkerheden udgør et selvstændigt og alvorligt hensyn. Landsbyens vejnet er smalt og ikke dimensioneret til øget tung trafik. Der færdes dagligt bløde trafikanter, herunder børn. Øget kørsel med store landbrugsmaskiner og lastbiler vil øge risikoen for ulykker betydeligt. Jeg finder det problematisk, hvis der gives tilladelse uden en grundig og uvildig trafikal vurdering.

Endvidere ligger en række ældre og bevaringsværdige ejendomme direkte ud til vejarealet. Flere bygninger har ikke moderne fundament og er sårbare over for vibrationer fra tung trafik. Der er derfor risiko for sætningsskader. De fredede stendiger og bevaringsværdige bygninger i landsbyen repræsenterer kulturhistoriske værdier, som kommunen har en forpligtelse til at beskytte.

Derudover må der tages hensyn til de samfundsmæssige konsekvenser. En yderligere belastning kan medføre faldende ejendomsværdier og risiko for affolkning, idet området kan blive mindre attraktivt som bosætningsområde. Dette vil have langsigtede negative konsekvenser for lokalsamfundets bæredygtighed.

På baggrund af ovenstående anmoder jeg kommunen om at afslå ansøgningen om udvidelse. Alternativt må der som minimum stilles skærpede vilkår og foretages grundige, uvildige undersøgelser af lugt, trafik, vibrationer og den samlede miljøpåvirkning, før der træffes afgørelse.

Med venlig hilsen

Navn
Kirkevænget 15A
8400 Ebeltoft